

JEAN-YVES DELITTE

BELEM

2. DE HEL VAN MARTINIQUE

JEAN-YVES DELITTE

officieel schilder van de marine

BELEM

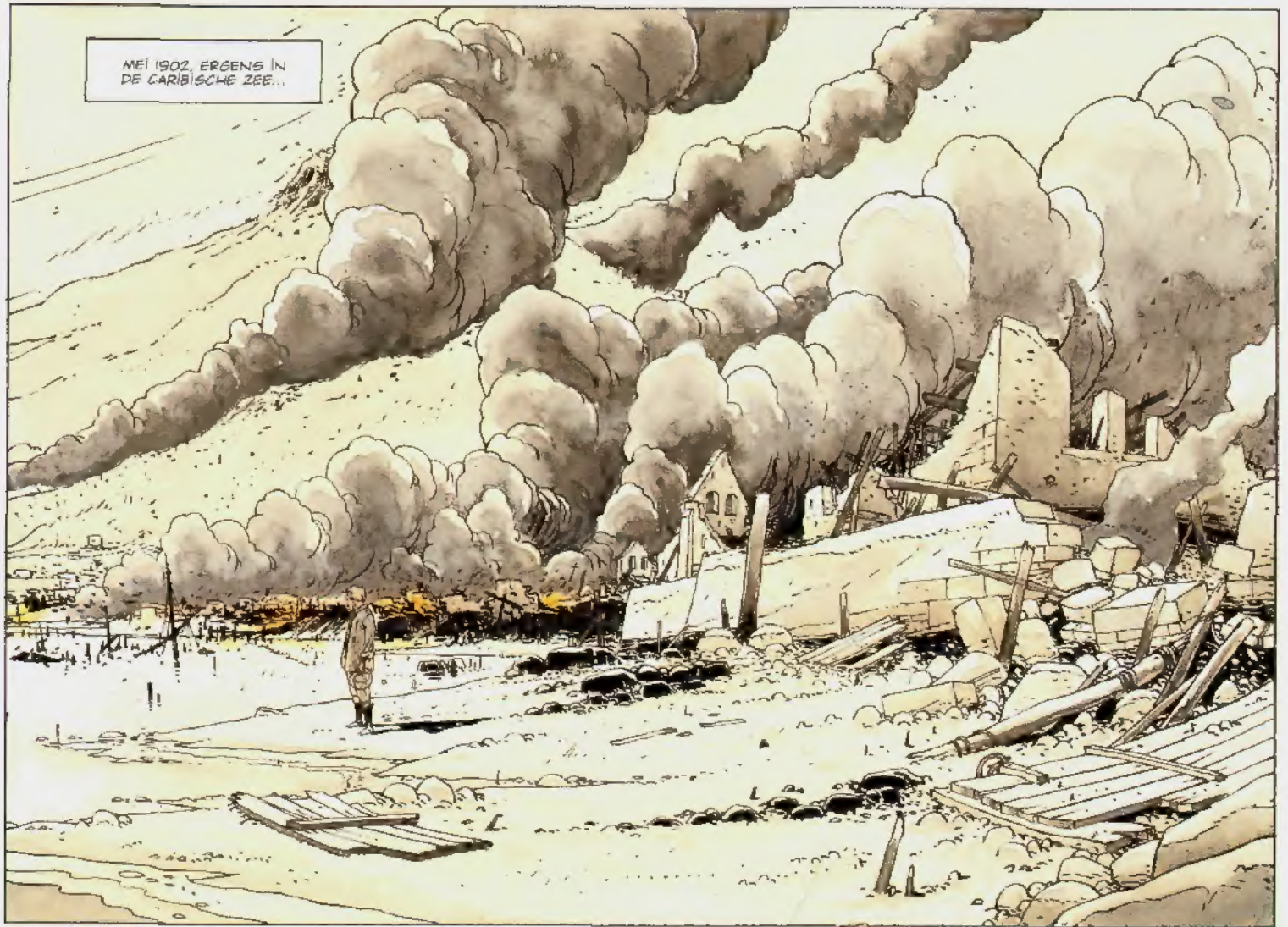
2. DE HEL VAN MARTINIQUE

Tekst en tekeningen: JEAN-YVES DELITTE ⚓

Inkleuring: PATRICIA FAUCON

MEI 1902, ERGENS IN
DE CARIBISCHE ZEE...

EEN POP...
EEN LAPPENPOP...
HIER HEEFT EEN
MEISJE MEE GESPEELD,
EEN ONSCHULDIG
MEISJE...

DIT HADDEN WE
ALLEMAAL KUNNEN
VERMIJDEN... ALS
WE MAAR HADDEN
GEWILD...

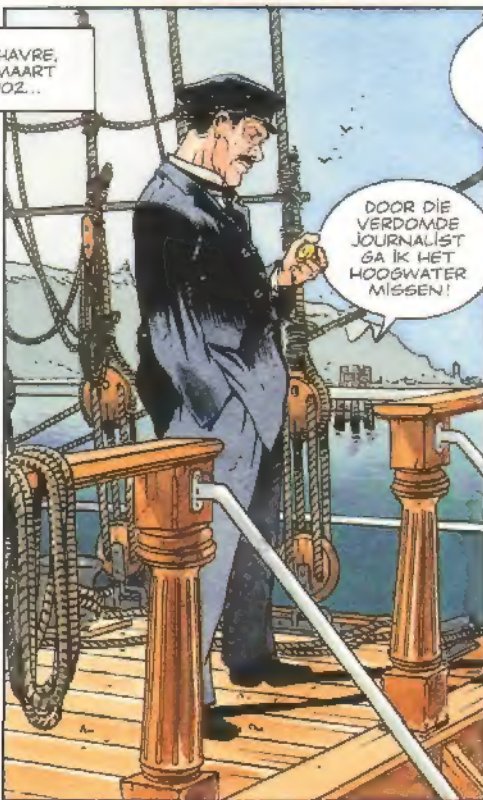

AL DIE
GOEDE MENSEN,
ZOVEEL GOEDE
MENSEN...

IN MAART 1902 HEEFT DE BELEM AL ELF ZEEREIZEN MET SUCCES AFGELEGD. DE LEIDING VAN HET SCHIP IS IN HANDEN GEWEEST VAN DE KAPITEINS LEMERLE, RIOUAL, DOLU, LESAGE EN LE DANTEC. SINDS JANUARI 1901 IS KAPITEIN JULIEN CHALVELON MEESTER AAN BOORD VAN DE BELEM.

LE HAVRE,
12 MAART
1902...

DOOR DIE
VERDOMDE
JOURNALIST
GA IK HET
HOOGWATER
MISSEN!

HÉ, RIO! DE KAPITEIN
STAAT NU AL EEN
UUR ZIJN TIJD TE
VERDOEN OP DE
KAMPANJE...

WAAROM VAART
HIJ NOU NOG NIET
UIT? STRAKS MISSEN
WE NOG HET HOOG-
WATER!

HIJ WACHT OP
EEN PASSAGIER,
LE VERN...

EEN PASSAGIER?
WAT IS DAT NU
WEER?

NOU,
VERTEL
EENS!

ZE HEBBEN DE
KAPITEIN GEVRAAGD
OF HIJ EEN JOURNALI-
ST VAN DE PHARE DE
LA LOIRE WILDE
MEENEMEN.

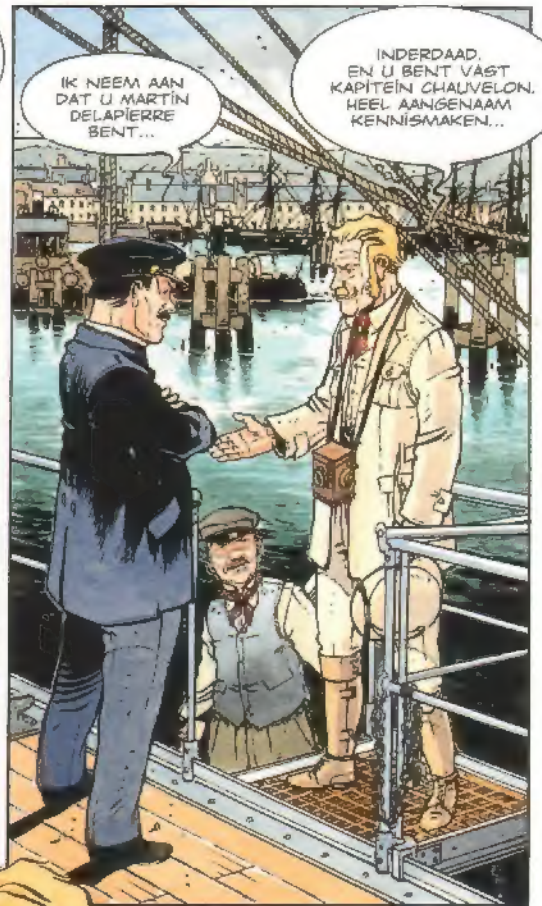
ECHT?

HELAAS WEL,
JA... EN KIJK, ALS
JE WET OVER DE
DUIVEL HEBT...

IN EEN LINNENPAK
MET BIJBEHORENDE
TROPENHELM... IK HEB
HET AL GEZIEN! EEN OP-
GEDRUKTE PIAS, EEN PIAS
DIE ZICH NIET AAN AF-
SPRAKEN HOUDT...

IK NEEM AAN
DAT U MARTIN
DELAPIERRE
BENT...

INDERDAAD,
EN U BENT VAST
KAPITEIN CHAUVELON.
HEEL AANGENAAM
KENNISMAKEN...

IK VERWACHTTE U
NIET MEER, MENEER DE
JOURNALIST! U SCHIJNT
NIET TE BESEFFEN DAT
IK ME MOET HOUDEN
AAN MIJN SCHEMA!

WAT
KRIJGEN WE...
EH... NEEM
ME NIET
KWALIK!

GENDEG
BEKLETST,
GENDEG BELEEF-
HEDEN...

RIO, LAAT MENEER
ZIJN ONDERKOMEN ZIEN...
HIJ DEELT DAT MET DE
STUUR. DAARNA KOM JE
TERUG OM MIJN BEVELEN
TE ONTVANGEN. WE
ZIJN KLAAR VOOR
VERTREK!

EH, KAPITEIN,
KAN IK...

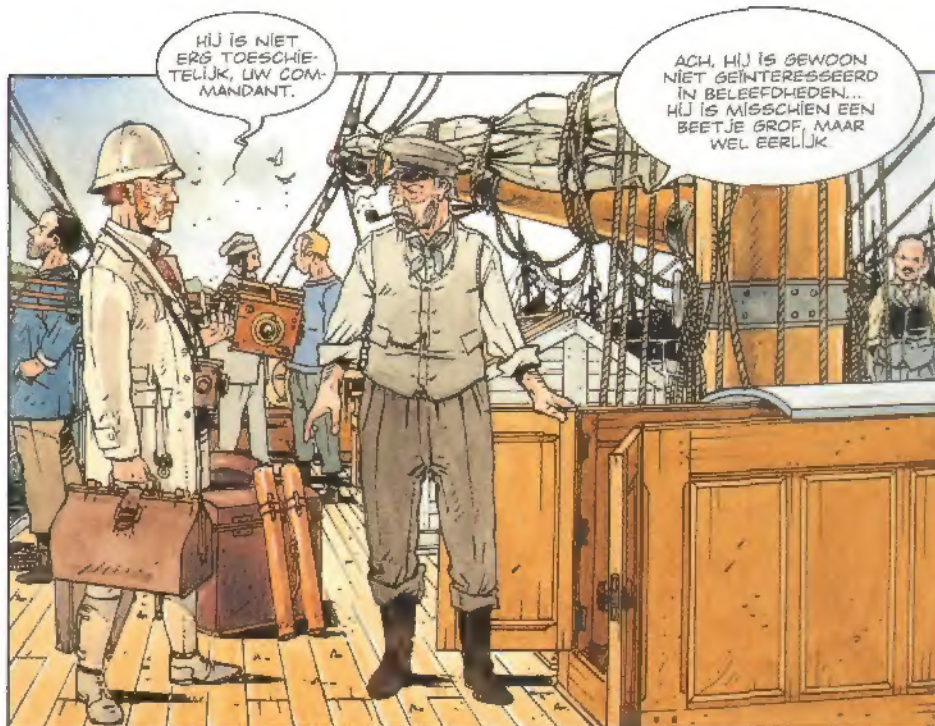
WAT
NU NOG,
MENEER
DELAPIERRE?

KAN EEN VAN
UW MATROZEN MIJ
MISSCHIEN HELPEN
MET MIJN BAGAGE?
HET IS VEEL EN
ZWAAR...

U BEN NIET ZIEK
EN ZWAK, BESTE
HEER. U MOET WETEN
DAT ER AAN BOORD
GEEN BEDIJNING IS.
PAKT U ZELF UW
SPULLEN MAAR!

HIJ IS NIET
ERS TOESCHIE-
TELJK, UW COM-
MANDANT.

ACH, HIJ IS GEWOON
NIET GEINTERESSEERD
IN BELEEFDHEDEN...
HIJ IS MISSCHIEN EEN
BEETJE GROF, MAAR
WEL EERLIJK

DAT ZULT U ZIEN,
OP HET MOMENT DAT
WE OP VOLLE ZEE ZIJN,
DRAAIT HIJ WEL BIJ. PAS OP
UW HOOFD EN DE SPULLEN,
DE PLAFONDS ZIJN
BEHOORLIJK LAAG...

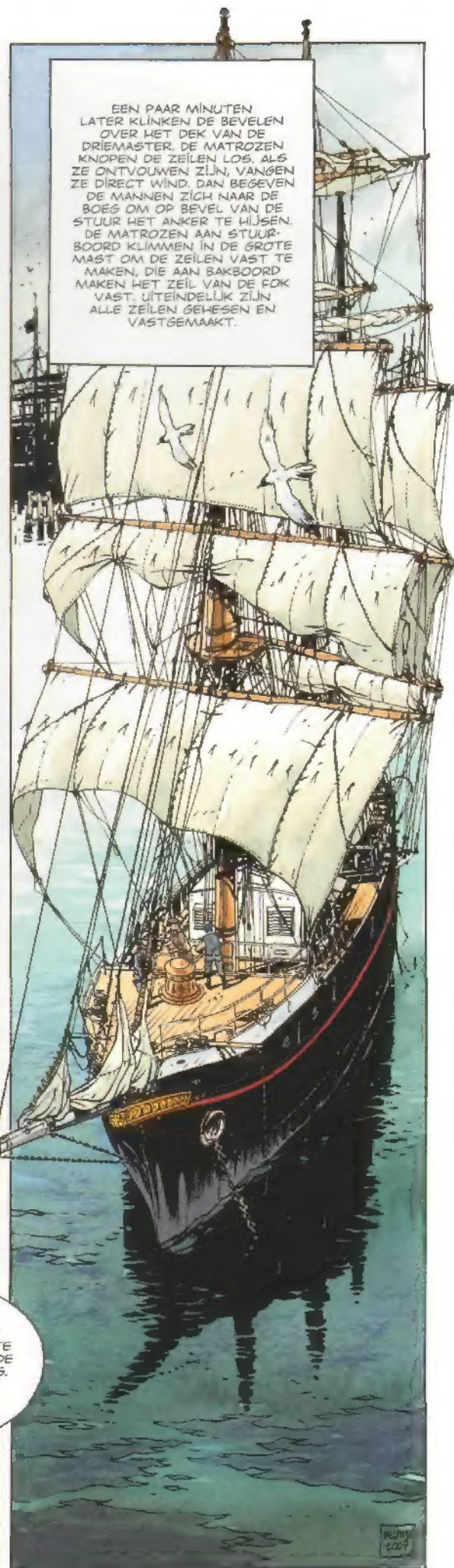

IK SNAP
HET. JULLIE
ZIJN ZEELIE-
DEN, EN HET
LANDLEVEN
VINDEN JUL-
LIE NIKS!

DAT IS
NIET ZO. WE
HEBBEN ALLE-
MAAL VROUW
EN KINDEREN
AAN LAND...
HET LIGT
IETS INGE-
WIKKELDER.

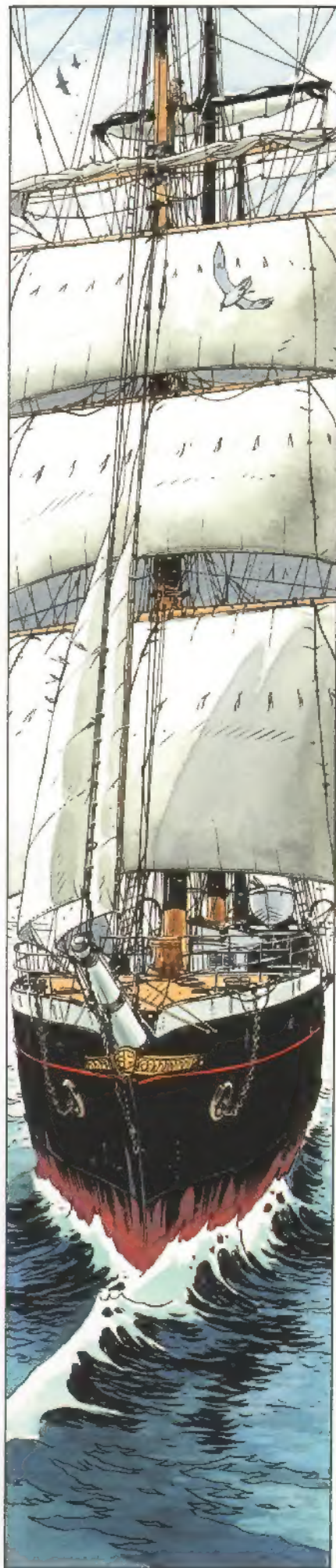

NOU, MAAK
HET UZELF GEMAKKELIJK!
IK RAAD U AAN DE BOVENSTE
BRITS TE NEMEN. DE TWEEDE
STUUR IS NOGAL ONRUSTIG.
DIE WIL JE NIET BOVEN
JE HEBBEN... U
BEGRIJPT ME!

EEN PAAR MINUTEN
LATER KLINKEN DE BEVELEN
OVER HET DEK VAN DE
DRIEMASTER. DE MATROZEN
KNOPEN DE ZEILEN LOS. ALS
ZE ONTVOUWEN ZIJN, VANGEN
ZE DIRECT WIND. DAN BEGEVEN
DE MANNEN ZICH NAAR DE
BOEG OM OP BEVEL VAN DE
STUUR HET ANKER TE HIJSEN.
DE MATROZEN AAN STUUR-
BOORD KLIMMEN IN DE GROTE
MAST OM DE ZEILEN VAST TE
MAKEN, DIE AAN BAKBOORD
MAKEN HET ZEIL VAN DE FOK
VAST. UITEINDELIJK ZIJN
ALLE ZEILEN GEHESEN EN
VASTGEMAAKT.

DE KETTING VAN HET ANKER WORDT LANGZAAM
MAAR ZEKER BINNENGEHAALD,
HET ANKER KOMT LOS VAN
DE GROND. DE ZEILEN VANGEN
DE FRISSE WIND, HET SCHIP
DEINT EERST TRAAG OP DE
GOLVEN, EN KRIJGT DAN
STEEDS MEER VAART...

VLAK VOOR DE LENTE
VERLAAT DE BELEM
DE BAAI VAN DE SEINE
EN ZET KOERS NAAR
MARTINIQUE. EEN
AARDS PARADIJS,
ZEGGEN DE OUDE
ANTILANEN VAN DE
CARIBEN ALTJD...

TWEE DAGEN LATER LAAT DE BELEM AAN BAKBOORD BRETAGNE ACHTER ZICH. HIJ WENDT DE STEVEN EN VANGT DE WIND DIE HET SCHIP OVER VIJFTIG DAGEN IN DE WARME WATEREN VAN DE CARIBISCHE ZEE ZULLEN DOEN BELANDEN.

HEB JE MIEREN IN JE BROEK OF ZO?

VIND JE HET ZO LEUK OM DE BRUG TE SCHROBBEN? ALS DAT ZO IS, VRAAG IK AAN DE KAPITEIN OF JE HET VAKER MAG DOEN!

MIJ BEST!

KAPITEIN DE VERVER, DAT IS ZIJN BIJNAAM! HET IS NIET NORMAAL OM ZO GEK TE ZIJN OP SCHOONMAKEN! DIE GAST HEEFT EEN KRONKEL!

IK WIL WEL HET HELE SCHIP OVERVERVEN... DAN BEN IK NOG BLIJ, WANT IK GA NAAR MARTINIQUE! ZO VER, EN TOCH ZO DICHTBIJ!

DAT BEGRIP JIJ NIET! JIJ BENT HET GEWEND, EN JE BENT VERWEND! IK BEN HARTSTIKKE BLIJ DAT IK MEE MAG... ZE ZEGGEN DAT DAAR EEN HEERLIJK KLIMAAT IS, NET ALS DE VROUWEN, WARM EN ZACHT... AAAH...

NIET GETROUWD?

VERLOOFD... EN WEET JE, MIJN SÉGOLENE IS EEN VROUW MET PRINCIPES... IK MOET EERST EEN RING AAN HAAR VINGER SCHUIVEN VOORDAT IK IETS TUSSEN HAAR BENEN MAG STOPPEN...

TJA...

WAT, TJA?

TREK NIET ZO'N KOP, LE VERN! JE MOET WEL GENIETEN VAN HET LEVEN! OF MAKEN DE JAREN JE NU AL PREUTS? JIJ HOUDT ER TOCH OOK WEL VAN?

DAT IS HET NIET! IK KAN MAAR GEEN VROUW VINDEN, ZELES GEEN LELIJKE VROUW! EN JIJ HEBT ER EENTJE DIE ALLES WIL DOEN, ALS JIJ MAAR MET HAAR TROUWT. TOCH ZOEK JE HET OOK ELDERS! DAT IS NIET EERLIJK!

GOED, WE
MOETEN TOT AAN
DE GROTE MAST...
DAT IS NOG EEN
AARDIG KLUSJE...

JA, JA,
HET VALT NIET
MEE, HÉ?

EH,
HEREN...

NEEM ME
NIET KWALJK,
MAAR WAAR
KAN IK DE
COMMANDANT
VINDEN?

DE KAPITEIN?
IN DE POE-
PERD!

PARDON?
DE POEPPERD?

IN DE
ACHTER-
STEVEN,
DIE KANT
OP.

AH, IK BEGRIP
HET AL. ACHTERKANT,
VOORKANT, JE ZOU
BIJNA VERDWALEN...
BEDANKT, HEREN.

VERDWALEN
OP EEN DEK VAN
VIJFTIG METER?

WAT EEN IDIOOT!
IK BEGRIP NIET DAT
DE KAPITEIN HEM AAN
BOORD GENOMEN
HEEFT!

HIJ MAAKT
EEN REPOR-
TAGE...

ALLEMAAL
VOOR EEN
KRANT...

WAT
ZEG JE NOU?
ECHT?

HEEFT DE
BOOTSMAAN
GEZEGD.

GAAT
HIJ OVER
ONS VERTEL-
LEN IN ZIJN
KRANT?

GOEDEMORGEN,
KAPITEIN! MAGNIFIEK
WEER! WINDJE,
BLAUWE HEMEL...

MH...

U ZEST NIETS SINDS
ONS VERTREK, VINDT
U HET ROT DAT IK
AAN BOORD BEN?

IK GEHOORZAAM
GEWOON MIJN
LEIDING... DIE
HEEFT GEVRAAGD
OM U AAN BOORD
TE VERWELKOM-
MEN, VOOR EEN
OF ANDERE
REPORTAGE.

DE FAMILIES CROUAN
EN MENIER VINDEN, NET ALS
IK, DAT EEN SERIE ARTIKELEN
IN MIJN WEEKBLAD OVER DE
REIS VAN DE BELEM GOEDE
PUBLICITEIT VOOR HUN
BEDRIJF BETEKEN!

EEN SERIE
ARTIKELEN!

MET ALLE RESPECT,
MAAR IK ZIE NIET
WAT UW LEZERS
INTERESSANT KUN-
NEN VINDEN AAN
HET VERVOER VAN
CACAOBONEN EN
SUIKERRIET!

DAT IS EEN
KWESTIE VAN EEN
GOEDE KEUZE VAN
GRAMMATA EN VOCA-
BULAIRE! GELOOFT U
NIET IN POEZIE?

KAPITEIN?

WAT
ZEI U?

IK HAD
HET OVER
POEZIE...

SORRY, MAAR
IK DROOMDE AL
VAN MARTINIQUE!
KENT U DAT?

IK HEB EROVER
GEHOORD. ER SCHIJNT
EEN WEELDERIGE FAUNA
TE ZIJN, EN EEN AAN-
GENAAM KLIMAAT...
WAT LACHT U?

UW WOORDEN,
MENEER DELAPIERRE...
WEELDERIGE FAUNA, AANGE-
NAAM KLIMAAT... U KUNT
OOK GEWOON ZEGGEN DAT
HET ER GEWELDIG IS!

ZEKER...

WOENSDAG
7 MEI, 'S MOR-
GENS VROEG...

LAND!

MARTINIQUE!

IK VIND HET NIET
ERS DAT WE EEN
HAVEN BINNENLOPEN!
EEN REIS VAN 56
DAGEN! DAT DUURT
MAAR!

ZEIL
INNEMEN!

ZEILEN
REVEN!

RUIK JE ZE AL,
DIE LEKKERE GEUREN
VAN CHEZ LA MARIE-LOU?
HEERLIJKE RUMGEUREN!
ALS IK ALLEEN AL DENK AAN
EEN VOL GLAS, LOOPT
HET WATER MIJ IN
DE MOND!

VANAF HIER RUIK
IK ALLEEN DE VUILE
STANK VAN DIE OUIVE
WIJN DIE UIT DAT GAT
VAN JE MOND
KOMT...

JE MOET
WEL DE REET
VAN DE STUUR
LIKKEN OM ZO
UIT JE BEK TE
STINKEN!

JIJ BENT
EEN ECHTE
HUFTER,
LE VERN!

AAN JE LIJDENSWEG KOMT EEN EIND, BESTE MARTIN!

ZEG DAT NIET, KAPITEIN! IK HEB DEZE TOCHT ALS HEEL AANGENAAM ERVAREN, EN IK HEB ME GEDRAGEN...

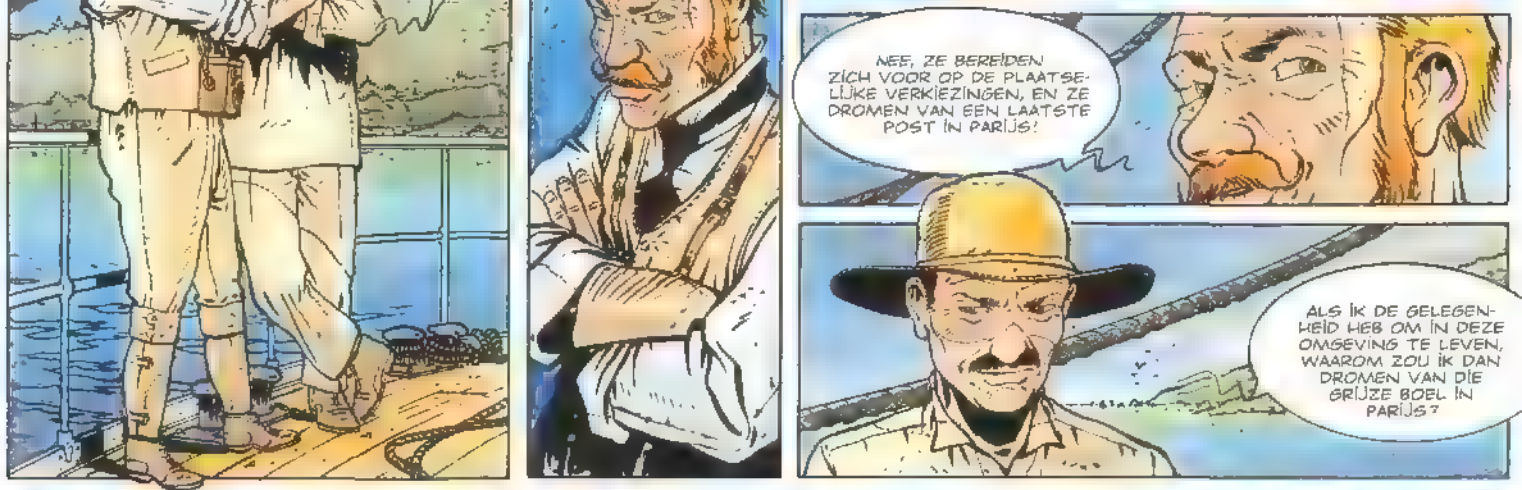
IK GEEF TOE DAT IK IN HET BEGIN TE NEGATIEF OVER U DACHT... WAT GAAT U DOEN ALS WE EEN- MAAL VOOR DE KUST LIGGEN?

ER IS HIER GEEN KADE, DUS LOSSEN EN LADEN GAAT MET GLOEPEN! DAT KOST VEEL TIJD...

MIJN KRANT HEEFT GESPREKKEN MET DE GOUVERNEUR EN ANDERE AUTORITEITEN AFGESPROKEN. U HEEFT GEEN IDEE HOE GRAAS DAT SOORT MENSEN IN DE PUBLICITEIT TREDEN!

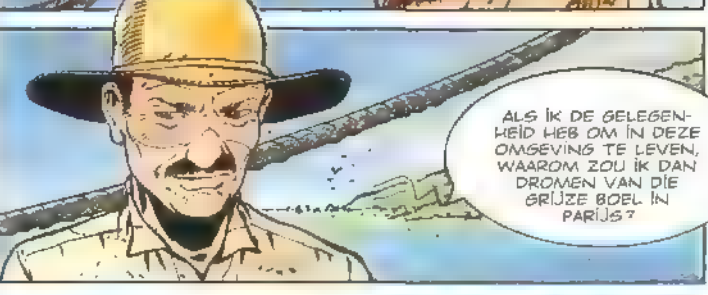
ZE BEREIDEN ZICH VOOR OP HUN TERUSTRENDEN...

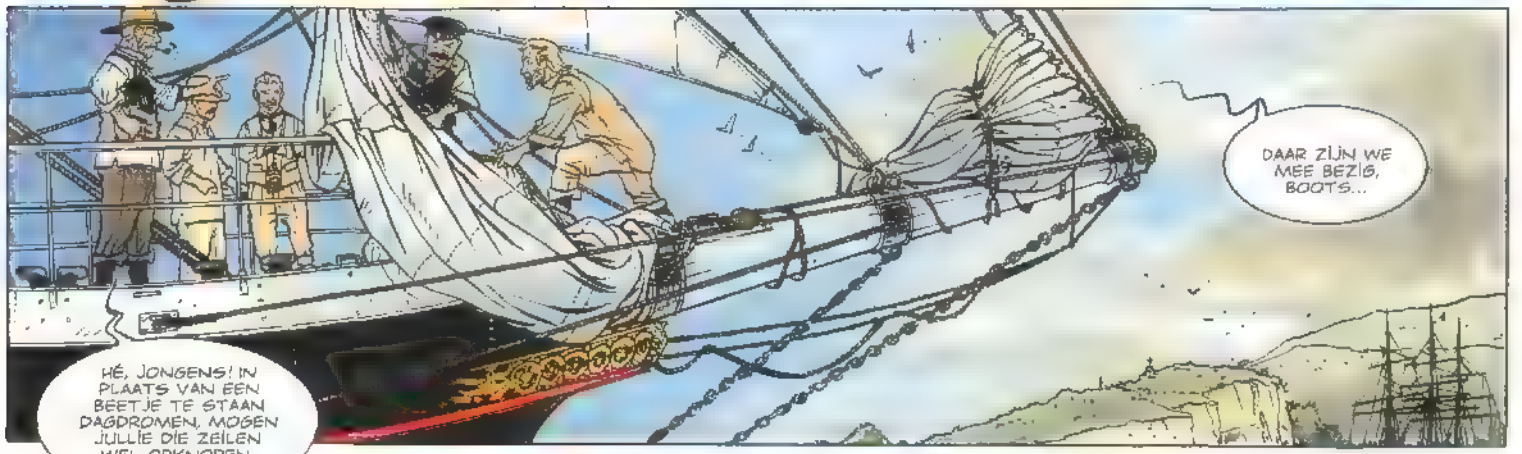
MAAKT U ZICH OVER MIJ GEEN ZORGEN...

NEE, ZE BEREIDEN ZICH VOOR OP DE PLAATSELIJKE VERKIEZINGEN, EN ZE DROMEN VAN EEN LAATSTE POST IN PARIJS!

ALS IK DE GELEGENHEID HEB OM IN DEZE OMGEVING TE LEVEN, WAAROM ZOU IK DAN DROMEN VAN DIE GRIJZE BOEL IN PARIJS?

DAAR ZIJN WE MEE BEZIG, BOOTS...

HÉ, JONGENS! IN PLAATS VAN EEN BEETJE TE STAAN DAGDROMEN, MOGEN JULIE DIE ZEILEN WEL OPKNOPEN, HOOR...

EEN PAAR MINUTEN LATER
ZIJN DE ZEILEN GEREED,
DE ANKERS LOSSELATEN,
DE KETTINGEN STRAKGE-
TROKKEN. DAN LIGT DE
BELEM AAN DE KUST
VOOR SAINT-PIERRE.

DENK EROM
DAT JE DE SPULLEN
VAN ONZE JOURNALIST
NIET IN HET WATER
LAAT VALLEN...

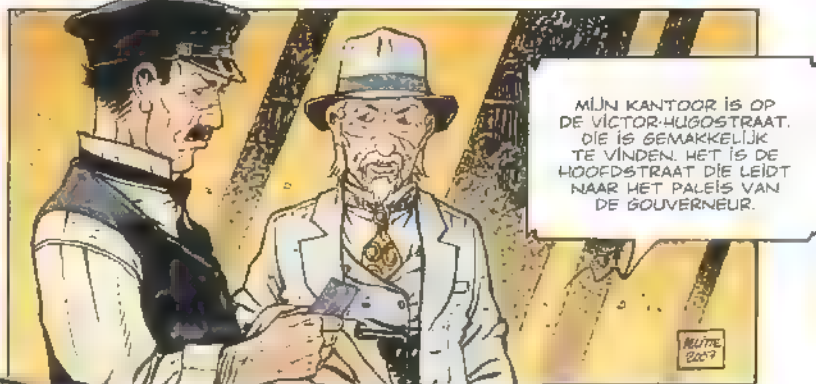
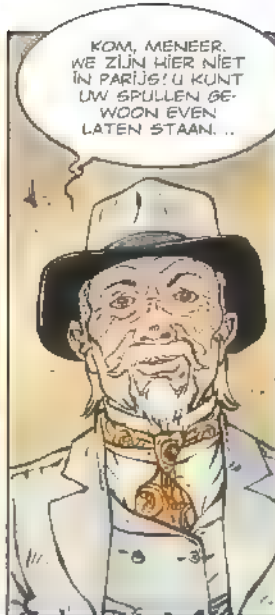
MMH.
JE KUNT
WEL EENS
HELPEN!

GOEDENDAG, HEREN!
IK ZIE UW DRIEMASTER
AANMEREN EN DE ANKERS
UITGOOIJEN, EN IK ZEG TEGEN
MEZELF: 'DAT IS NOG EENS
EEN KAPITEIN DIE SNEL
ZIJN AANKOMSTPLAATS
WIL LEREN KENNEN!'

IK ZIE HET ALS
MIJN Plicht OM
NIEUWE BEZOEKERS
TE VERWELKOMEN.
IK STEL ME EVEN
VOOR. IK BEN HENRI
PÉCOUL, DIRECTEUR
VAN RUIMFABRIEK
PÉCOUL. IK BRENG
U MET PLEZIER NAAR
DE HAVENMEESTER
EN DE DOUANE...

IK WIL NU GRAAG MIJN PAPIEREN...

MAAR UW LADING IS NOG NIET GELOST, KAPITEIN, EN WE MOETEN NOG HET EEN EN ANDER CONTROLEREN...

CONTROLEREN, CONTROLEREN... EN TEGELIJKERTIJD STAAT DIE VESUVIUS VAN U MAAR TE ROMMELEN...

WAAR HEEFT U HET OVER?

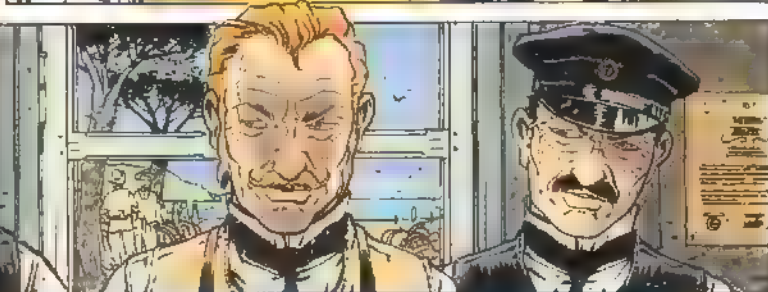

IK GELOOF DAT DE KAPITEIN HET HEEFT OVER DE VESUVIUS, EEN ITALIAANSE VULKAAN...

NOU, EN?

NOU EN? DIE MOOIE BERG VAN JULIE, DIE ZO STINKT DAT HET ETEN JULIE NIET MEER SMAAKT, EN DIE MAAR BLIJFT ROMMELEN, DIE DOET ME STERK DENKEN AAN DE ITALIAANSE VULKAAN VESUVIUS! DAT DING STAAT OP UITBARSTEN! DUS IK WIL ZO SNEL MOGELIJK WEG!

HET SPIJT ME, MAAR ZOALS IK AL ZEI, ER MOET NOG GECONTROLEERD WORDEN...

GOED, DAN HOEF IK DIE VERVLOEKTE PAPIEREN VAN U NIET MEER!

KAPITEIN, IK... U KUNT NIET ZOMAAR WEGLOPEN!

PAS OP, KAPITEIN! U LOOPT HET RISICO OP EEN HOGE BOETE!

WIE GAAT DIE OPLEGGEN? MORGEN BENT U DOOD!

VOLG MIJ, KAPITEIN! DIRECT KLAARMAKEN VOOR VERTREK!

WAT GAAT U
NOU DOEN,
KAPITEIN?

IK HEB GEEN
ANDERE KEUZE DAN
NAAR ROBERT TE GAAN.
DAT IS EEN GAT AAN DE
OOSTKUST, OVER LAND
25 KILOMETER VAN
SAINT-PIERRE.

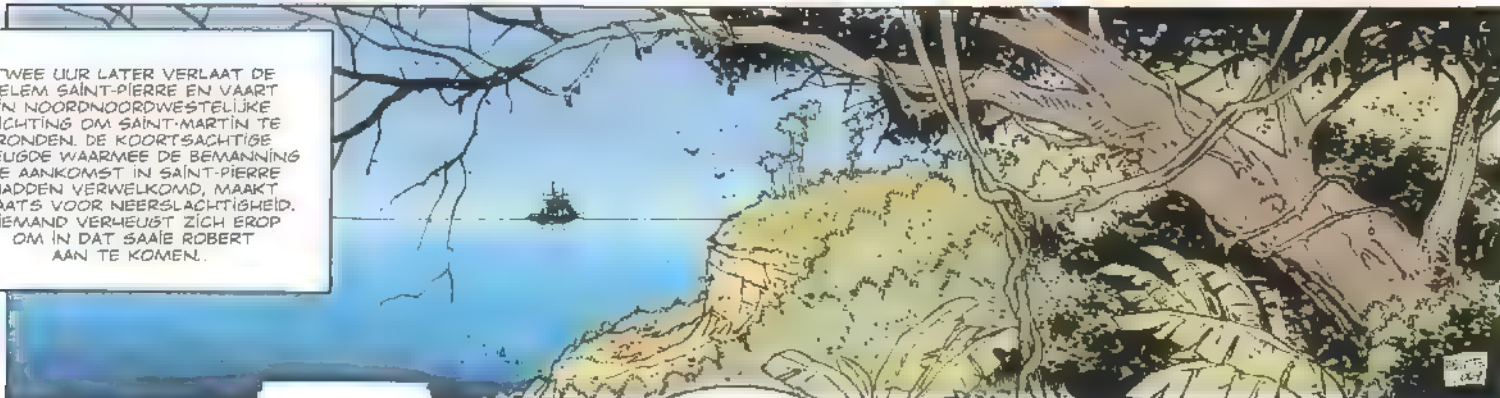
IK HAD HET
OVER DIE
VULKAAN...

U HEEFT DE MENSEN
VAN HET EILAND GEHOORD.
ER IS GEEN ENKEL GEVAAR.
DUS MIER SCHEIDEN ONZE
WEGEN ZICH VOORLOPIG. U
GAAT VOOR DE KRANT MET
MENSEN PRATEN, IK GA
EEN SCHIP LEIDEN...

JUIST...

TWEE UUR LATER VERLAAT DE
BELEM SAINT-PIERRE EN VAART
IN NOORDNOORDWESTELIJKE
RICHTING OM SAINT-MARTIN TE
RONDEN. DE KOORTSACHTIGE
VREUGDE WAARMEE DE BEMANNING
DE AANKOMST IN SAINT-PIERRE
HADDEN VERWELKOMD, MAAKT
PLAATS VOOR NEERSLACHTIGHEID.
NIEMAND VERHEUST ZICH EROP
OM IN DAT SAARTE ROBERT
AAN TE KOMEN.

DEZE AVOND
LUKT HET JE
NIET, JONGEN.
OM DE ZACHTE
BRUINE HUID
VAN EEN VAN
DIE MEIDEN
TE STRELEN...

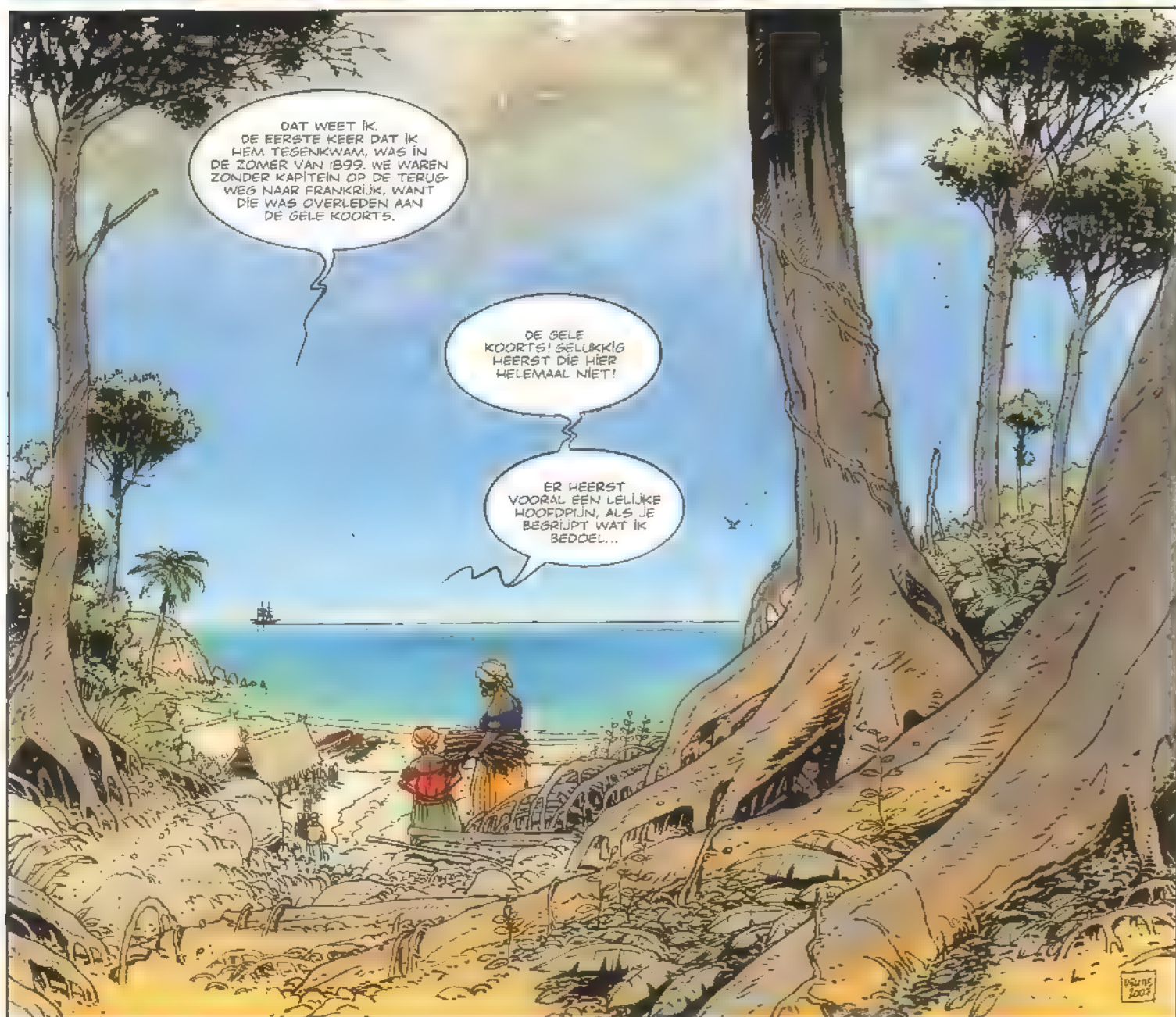
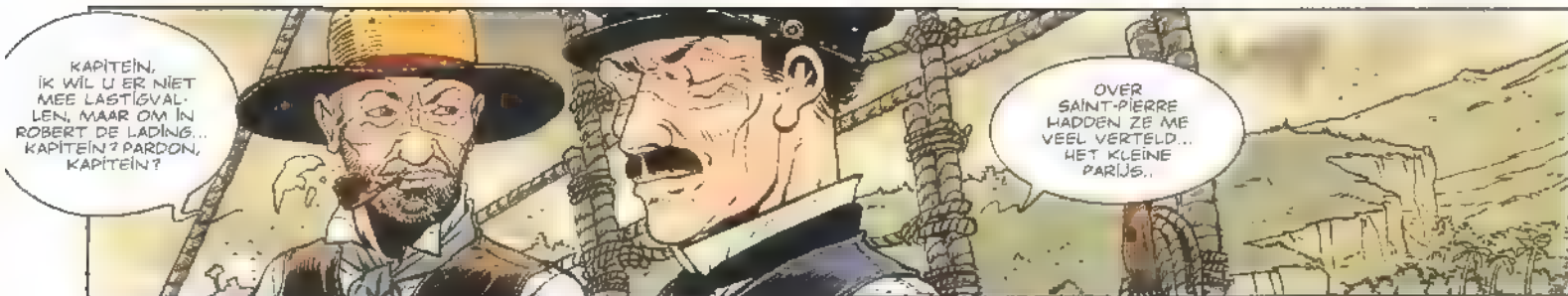
IN ROBERT
HEB JE ALLEEN
MAAR BONKIGE
VISSERS!

IK WIL NIET
KLAGEN, MAAR
DIT IS MIJN EERSTE
AVOND OP DE
ANTILLEN.

EN DIE
BRENG IK DOOR
MET VISSERS!

DAG,
LEKKERE
DONKERE
MEID!

INTUSSEN, BIJ
HET FORT VAN
DE ARTILLERIE-
BEHEID VAN
ENOTZ IN
SAINT-PIERRE...

HET GEMEEN-
TEHUIS? DAT
IS HIERBOVEN.
MENEER...

DANK
JE.

AHA, DAAR IS
ONZE JOURNALIST
UIT DE GROTE STAD!
U WEEET NIET HOE RIJN
WE HET VINDEN OM U
TE ONTVANGEN!

DAG,
HEREN...

HEEFT
U GOED
ONDERDAK?

IK LOSEER
IN KLEIN-
VERSAILLES.

GOEDE
KEUS.

IK STEL U VOOR:
FERNAND CLERC VAN DE
PROGRESSIEVE REPUBLIKEINSE
PARTIJ, EN GASTON LANDES,
NATUURKUNDELEERAAR AAN
HET LYCEUM VAN
SAINT-PIERRE.

CLERC? DE
KANDIDAAT
VOOR DE
TWEDE
VERKEZINGS-
RONDE?

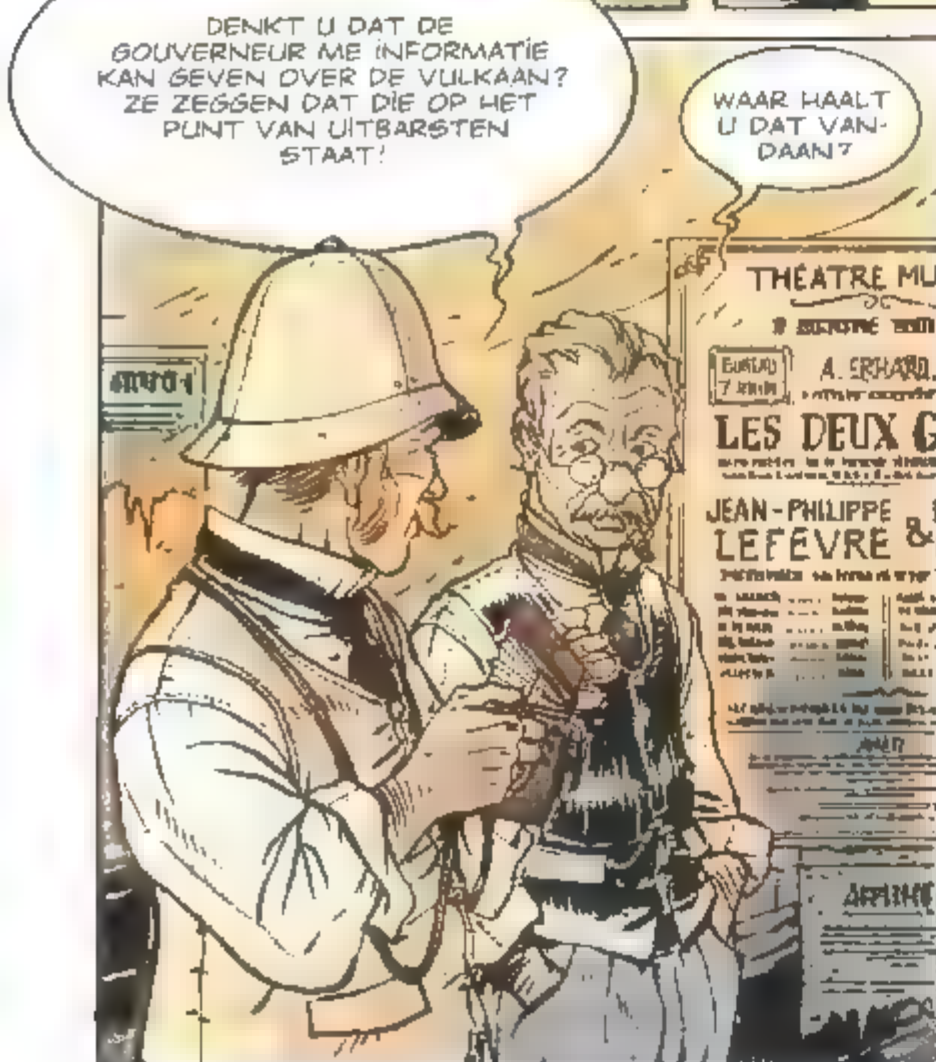
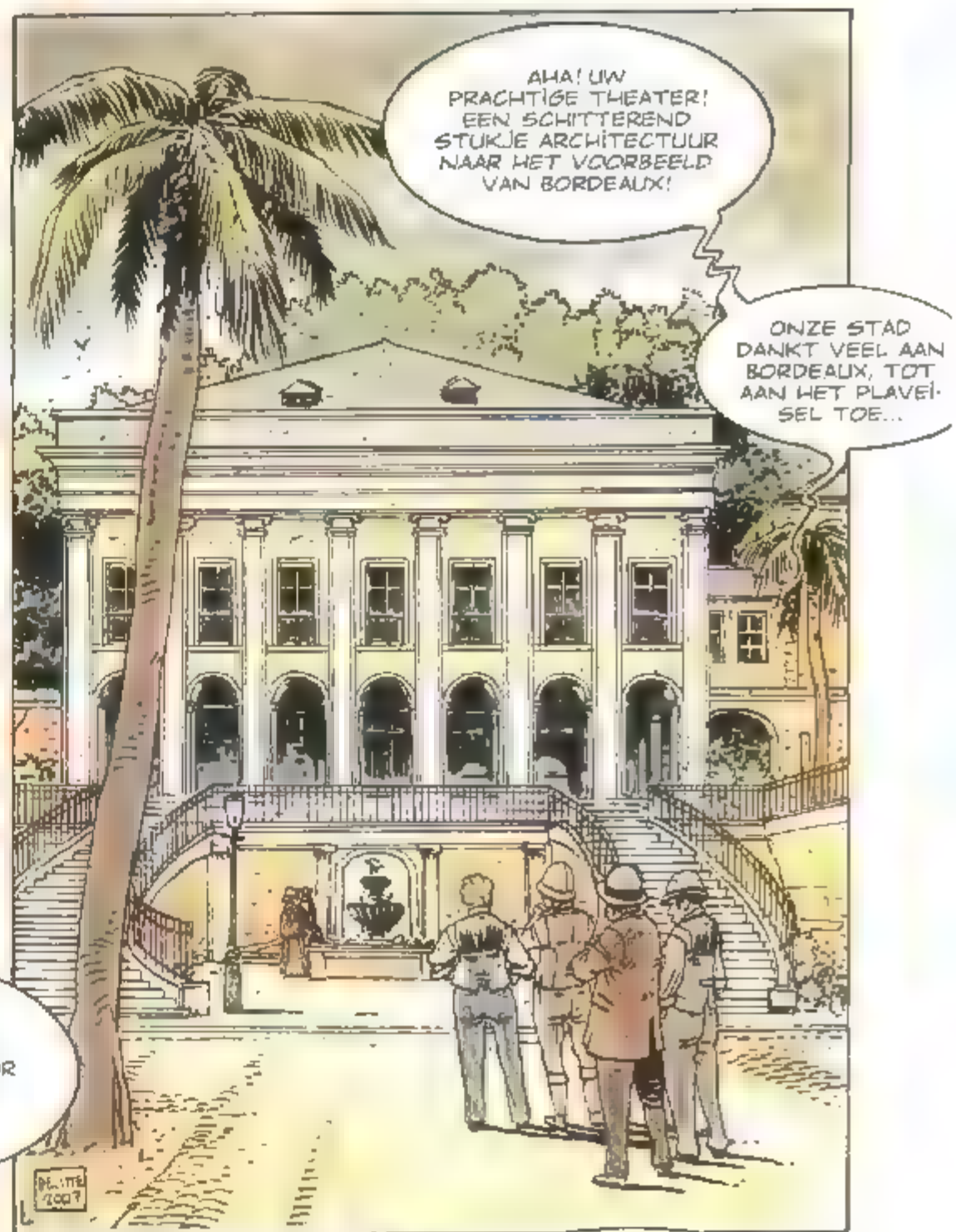
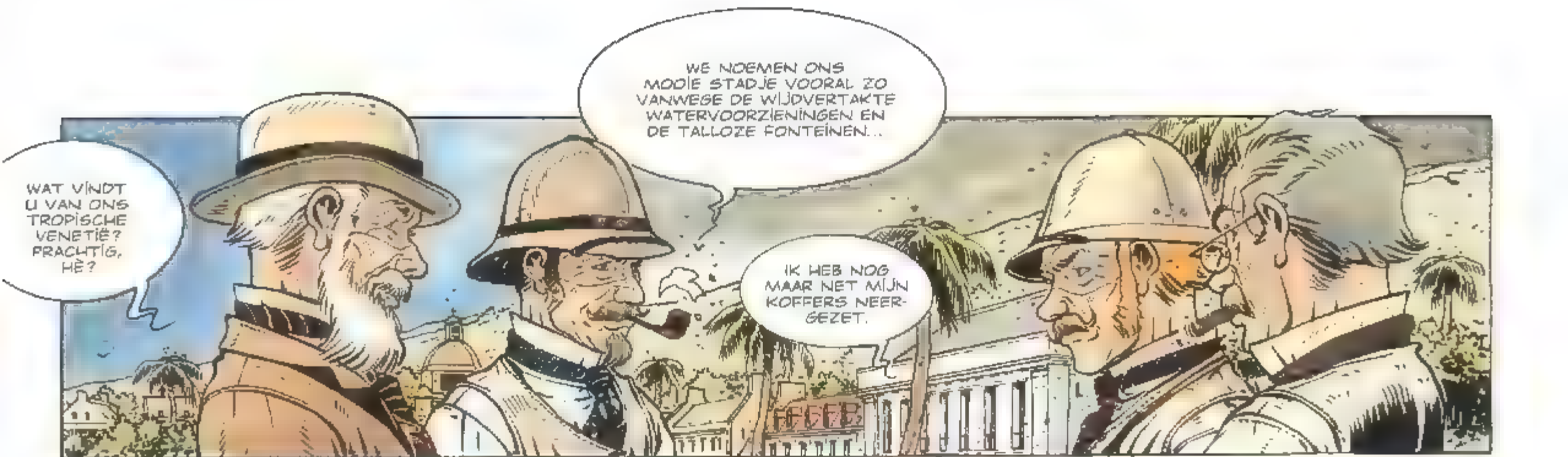
U BENT
GOED OP DE
HOOFTE VAN
DE SITUATIE
HIER...

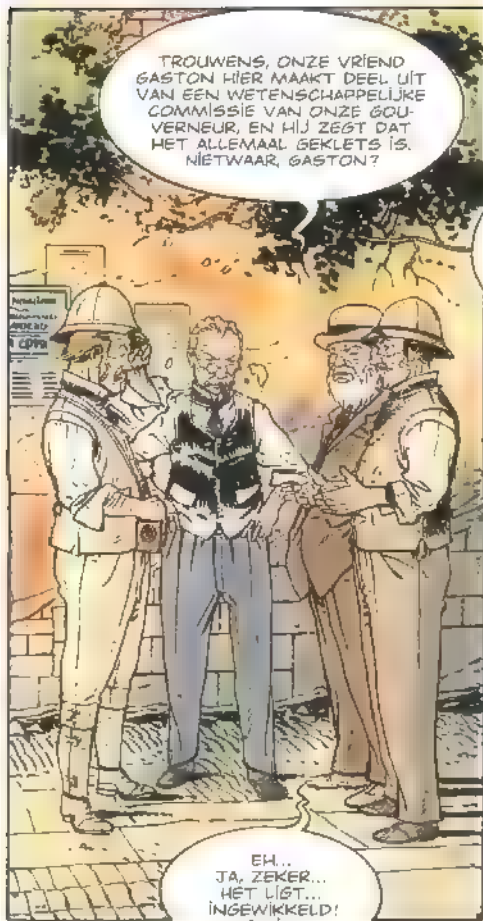
IK HEB
VOORAL LIJW
AFFICHES
IN DE STAD
GEZIEN!

DE TWEDE RONDE
IS VRIJ NUTTELOOS...
DIE SOCIALIST VAN DE
RADICALE PARTIJ GAAT
VERLIEZEN.

MAAR LATEN
WE DIE SCHURK NIET
ONDSCHATTEN.
WE GAAN PAS 11 MEI
'S AVONDS ONZE
OVERWINNING
VIEREN!

TROUWENS, ONZE VRIEND GASTON HIER MAAKT DEEL UIT VAN EEN WETENSCHAPPELIJKE COMMISSIE VAN ONZE GOUVERNEUR, EN HIJ ZEGT DAT HET ALLEMAAL GEKLETS IS. NIETWAAR, GASTON?

EH... JA, ZEKER... HET LIGT... INGEWIKKELD! HET IS...

VOORUIT, GASTON! SISTEREN WAS JE HEEL UITGESPROKEN: WE HEBBEN NIETS TE VREZEN!

INDERDAAD, MAAR... IK...

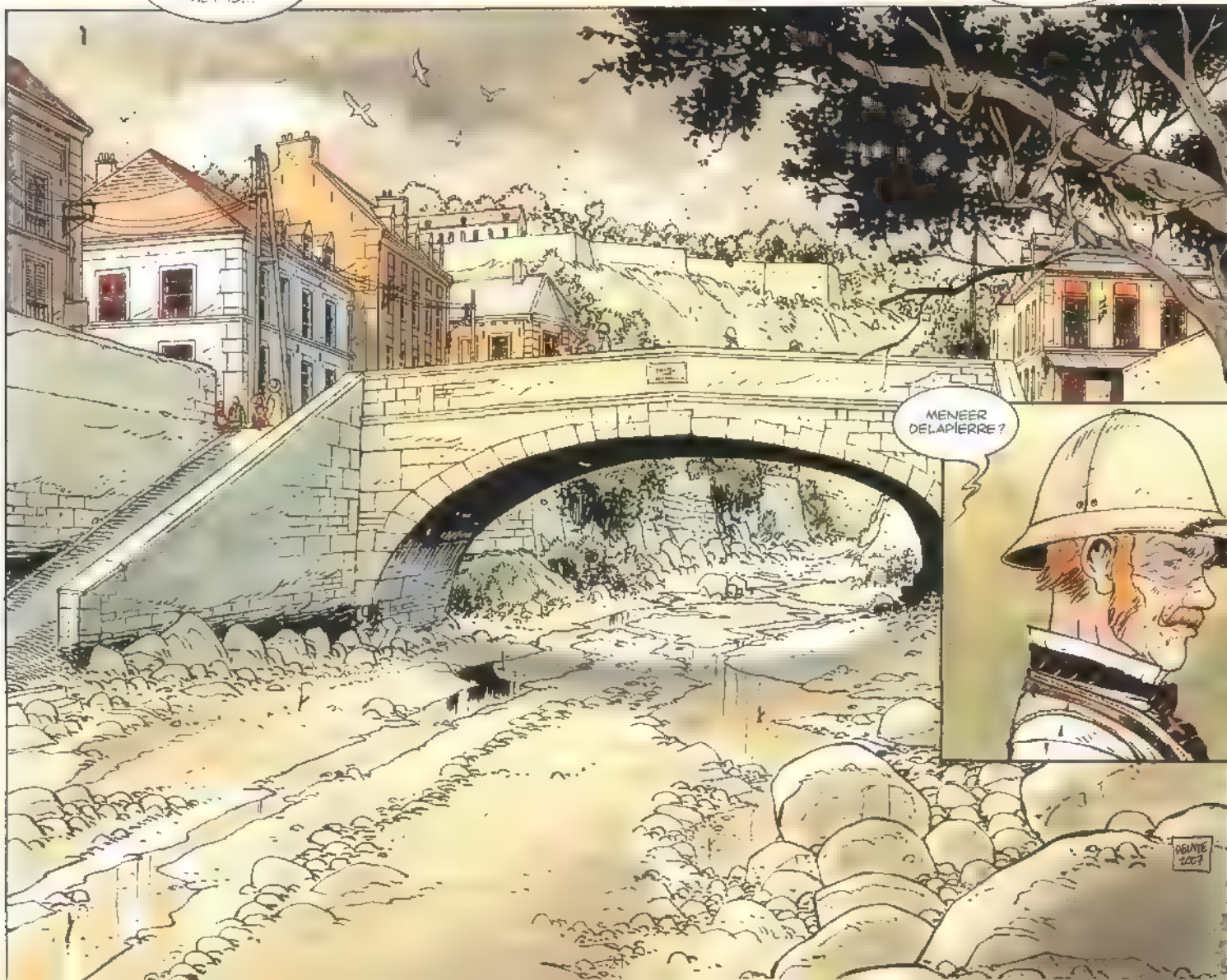
DAT IS TOCH WEL DUIDELIJK? HET IS EEN TRUC VAN DE OPPOSITIE.

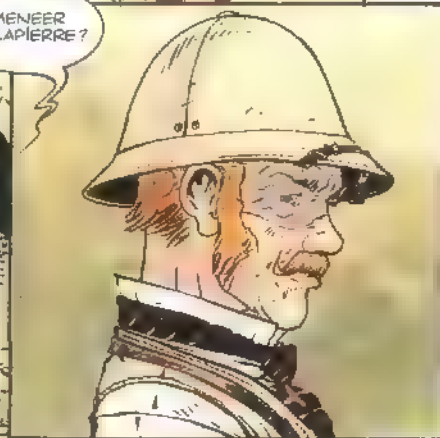
HET BEZOEK VERLOOPT VERVOLGENS ZONDER VERDERE INCIDENTEN. NA DE NODIGE GEMEENPLAATSEN VINDT JOURNALIST MARTIN DELAPIERRE HET WEL GENOEG EN NEEMT AFSCHEID VAN ZIJN GASTEN

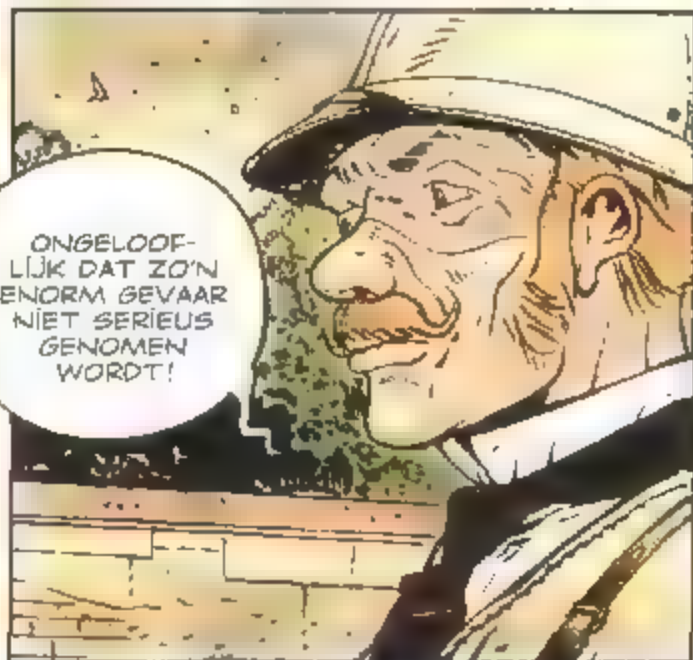
WE REKENEN WEL OP U VOOR VANAVOND. EN DE GOUVERNEUR OOK! U ZULT ZIEN, HET IS EEN CHARMANTE KEREL.

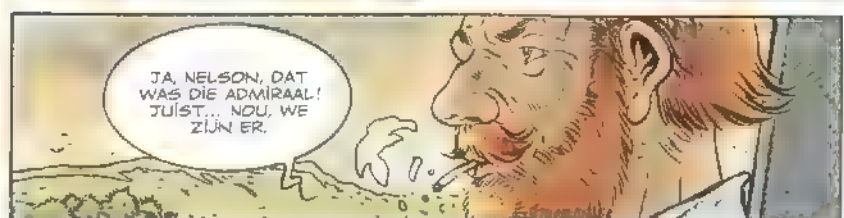
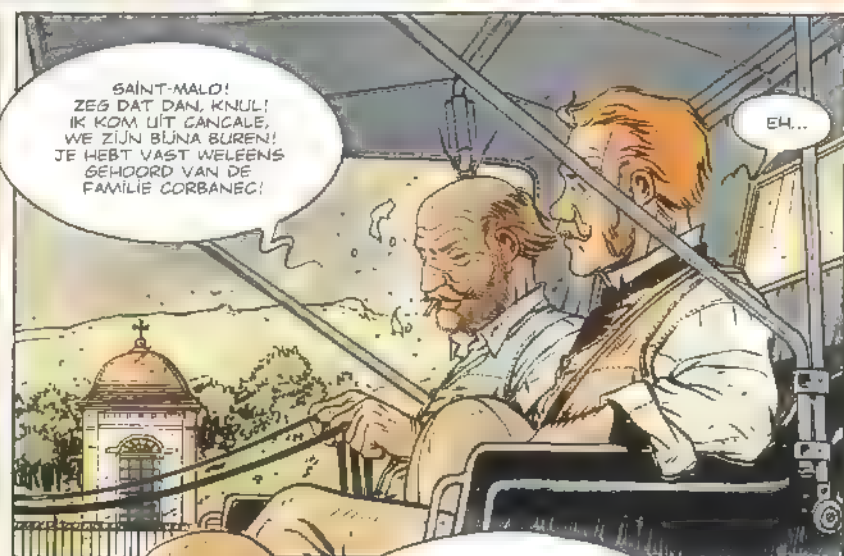
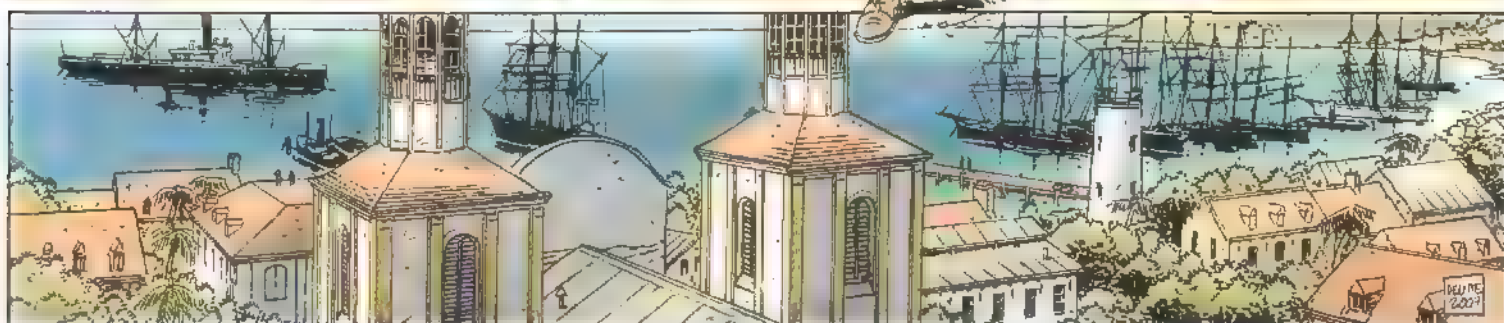
EN VERGEET U DAT VERZINSEL OVER DE VULKAAN MAAR

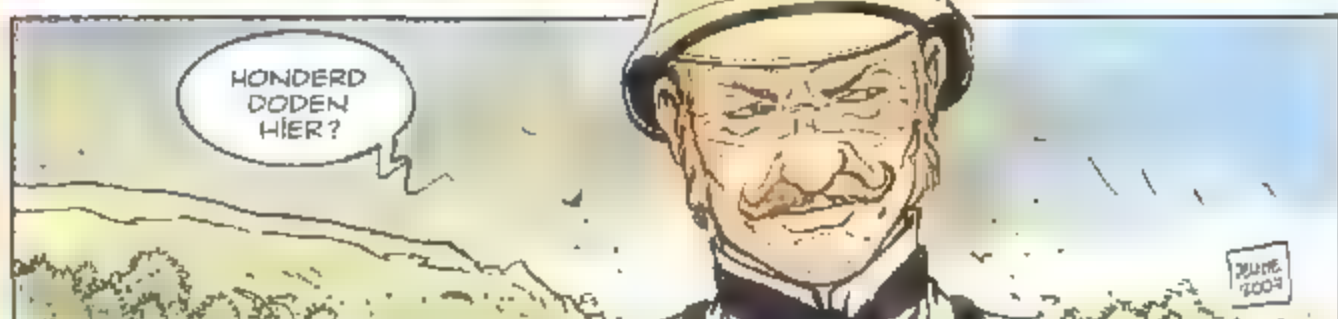
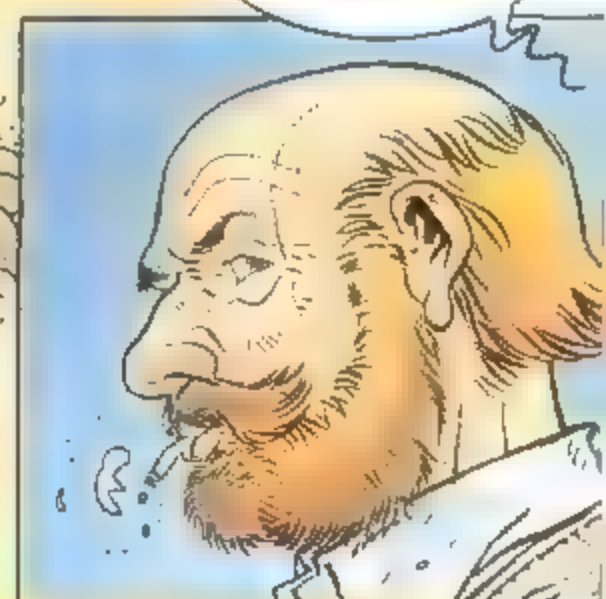
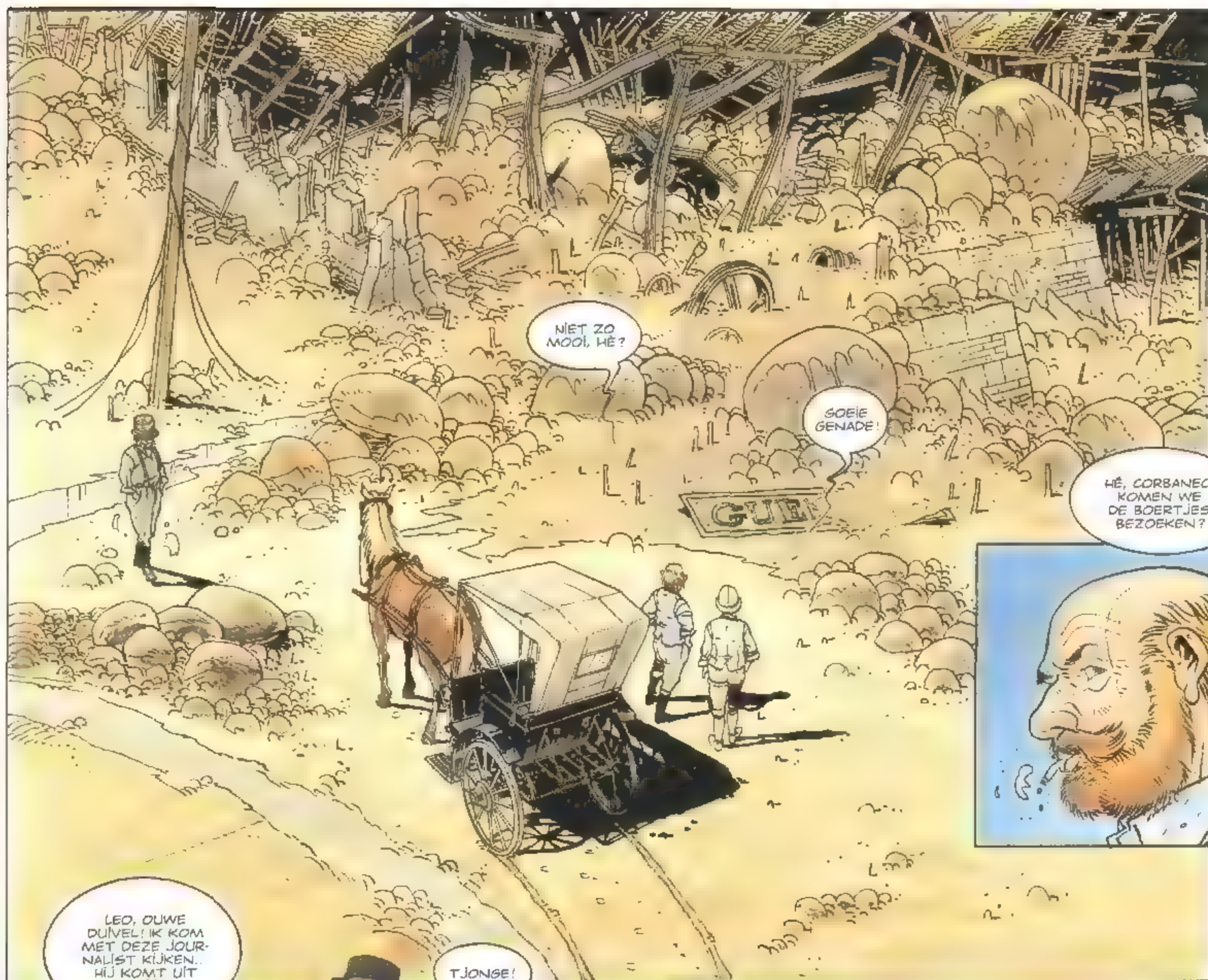

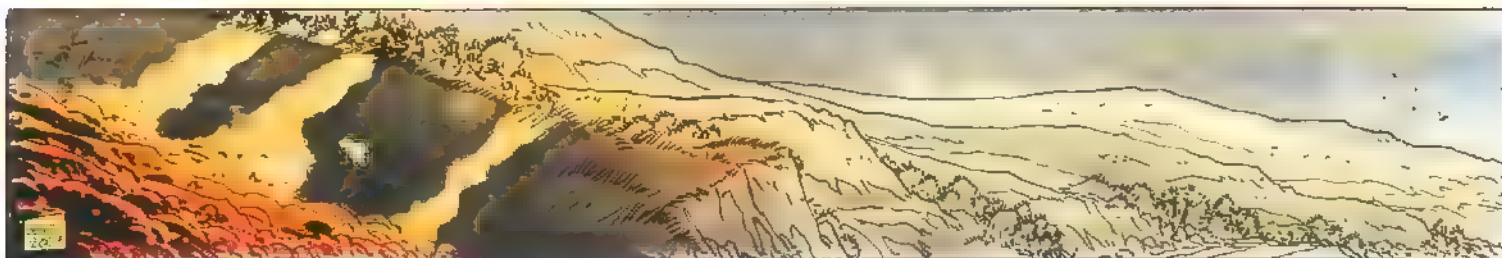
MENEER DELAPIERRE?

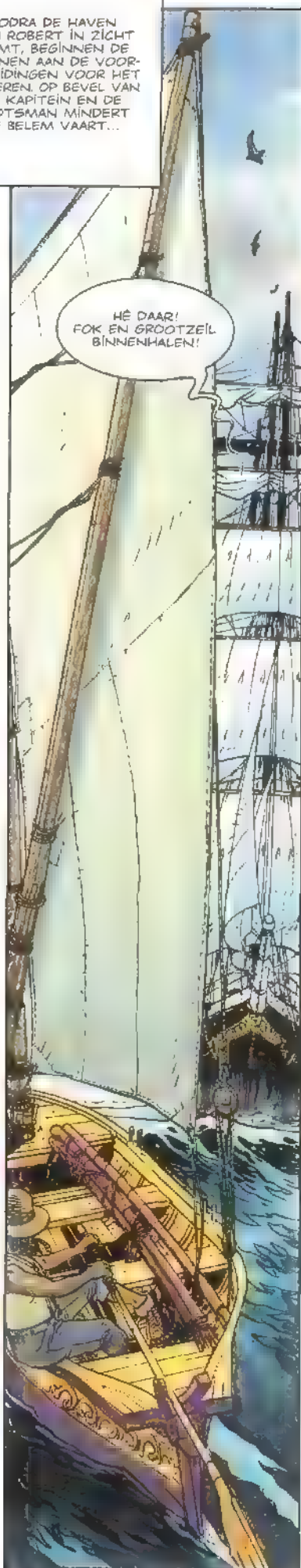

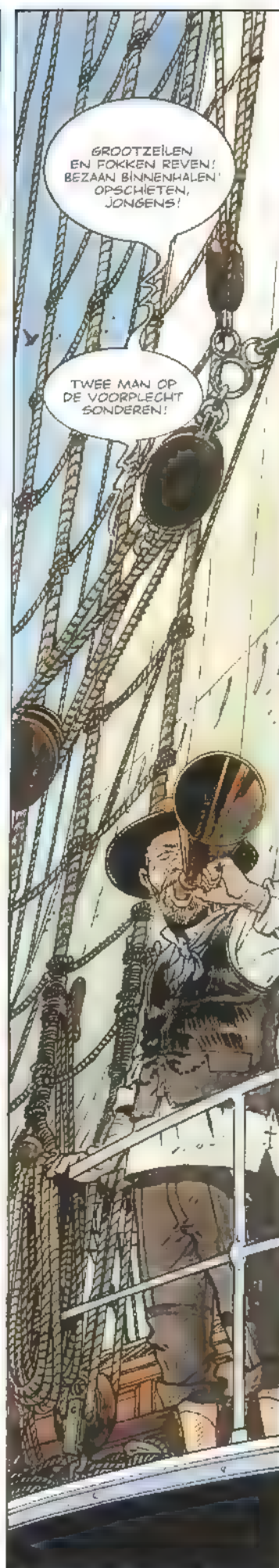
ZODRA DE HAVEN
VAN ROBERT IN ZICHT
KOMT, BEGINNEN DE
MANNEN AAN DE VOOR-
BEREIDINGEN VOOR HET
AFMEREN, OP BEVEL VAN
DE KAPITEIN EN DE
BOOTSMAAN MINDERT
DE BELEM VAART...

HÉ DAAR!
FOK EN GROOTZEIL
BINNENHALEN!

GROOTZEILEN
EN FOKKEN REVEN!
BEZAAN BINNENHALEN!
OPSCHieten,
JONGENS!

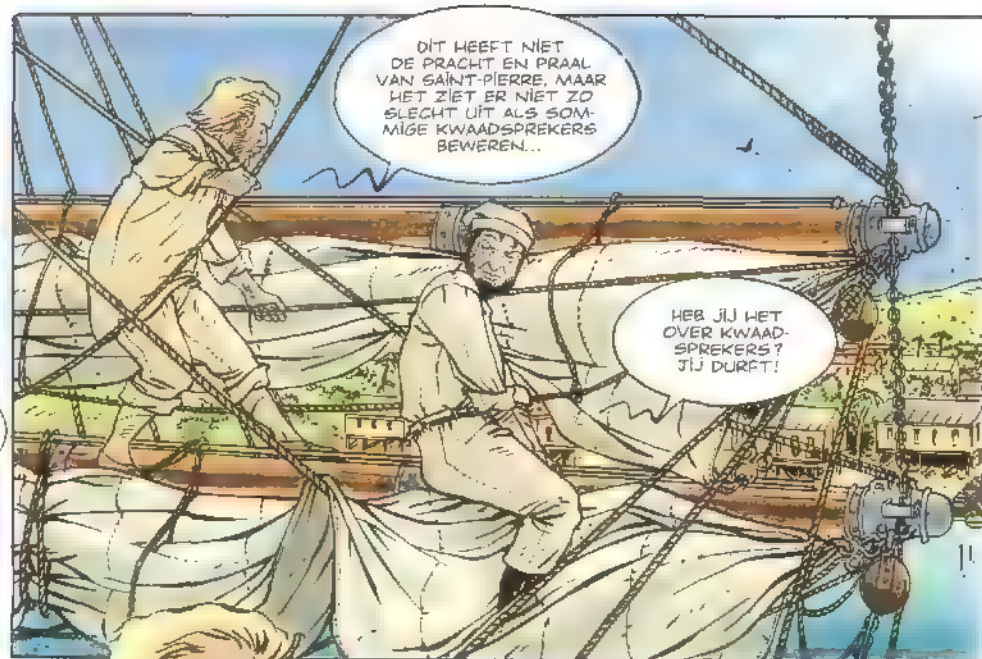
TWEE MAN OP
DE VOORPLECHT
SONDEREN!

TIMMERMAN,
IK WIL JE HOREN
ROEPEN!

VIJFTIG,
STUURBOORD!
GEEN BODEM!

OP DATZELFDE MOMENT, TER HOOGTE VAN SAINT-PIERRE, IN DE RICHTING VAN MORNE ROUGE...

WACHT U OP ME?

ZO LANG ALS JE WILT, KNUL, JE HEBT ERVOOR BETAALD.

MENEER PÉCOULT? UW KANTOOR ZEI DAT U HIER WAS, OP UW LANDERIJEN.

HERINNERT U ZICH MIJ? MARTIN DELAPIERRE, VAN VANMORGEN BIJ DE BELEM...

O JA, DIE MOOIE DRIEMASTER! EN U BENT DE JOURNALIST!

WAT KAN IK VOOR U DOEN?

HET GAAT OM DIE VULKAAN. HOE GROOT IS DE KANS DAT HIJ GAAT UITBARSTEN, DENKT U?

WAT WILT U MET MIJN MENING?

DAT IS ALLES, ANDRÉ. VERGEET NIET DE WERKZAAMHEDEN BIJ HET PERSHUIS TE CONTROLEREN. IK WIL DIT JAAR EERSTE-KLAS RIETSAP!

JA, BAAS...

ER IS EEN REËEL GEVAAR, DAAR BEN IK VAN OVERTUIGD...

U BENT EEN INVLOEDRIJK PERSOON OP HET EILAND. MISSCHIEN KUNT U DE AUTORITEITEN ERVAN OVERTUIGEN DAT ZE IN ACTIE MOETEN KOMEN.

WEET U, MENEER DELAPIERRE, IK MAAK DE BESTE RUM VAN DE ANTILLEN, MAAR DAT MAAKT MIJ NOG NIET INVLOEDRIJK...

DEZE WATEREN BEVAREN HOUDT OOK EEN BEHOORLIJK RISICO IN, DAARVAN GETUIGEN DE VELE SCHEEPSWRAKKEN IN DE OMGEVING. MAAR DAT HEEFT U NIET TEGENGEHOUDEN, MENEER DELAPIERRE...

DEUTÉ 2009

HET LEVEN ZIT VOL RISICO'S, ZIEKTE, HONGER, OORLOG... MAAR NIEMAND WEIGERT DAT LEVEN!

U HEEFT DUS NIET DE NEIGING OM MAATREGELEN TE TREFFEN...

WAT MOETEN WE DAN DOEN? HET EILAND EVACUEREN? U BENT ECHT EEN JOURNALIST, ALTIJD OP ZOEK NAAR SENSATIE. NAAR GROTE KOPPEN!

EN DE ECONOMISCHE GEVOLGEN, HEEFT U DAAR WEL AAN GEDACHT?

IK DENK VOORAL AAN MENSEN-LEVEN REDDEN!

HOE LANG BENT U AL OP HET EILAND, MENEER DELAPIERRE? OP ZIJN HOOGST TWAALF UUR!

DE FAMILIE PÉCOUL IS HIER AL MEER DAN EEN EEUW!

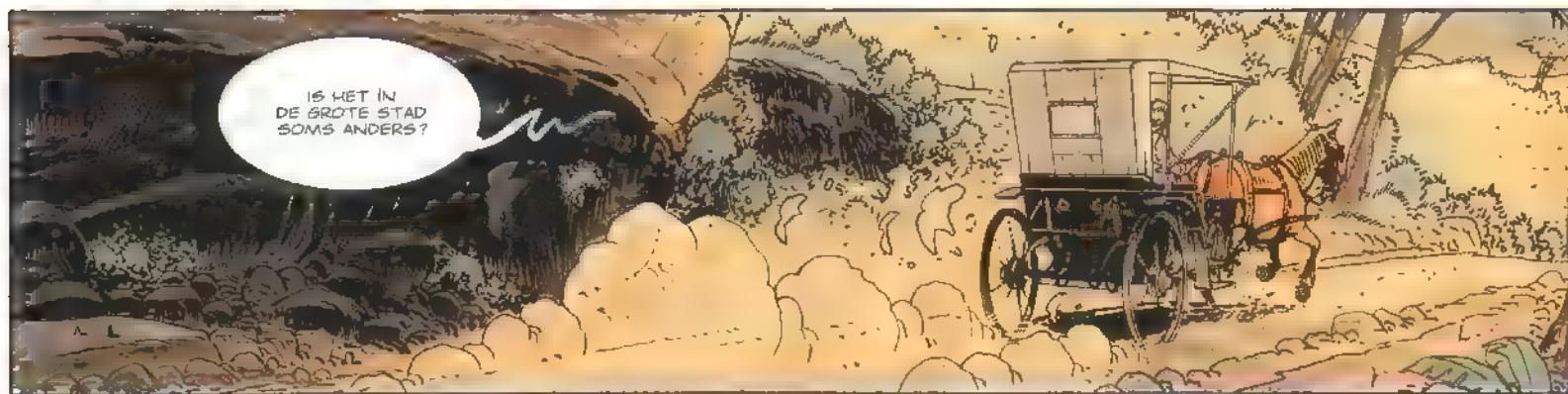
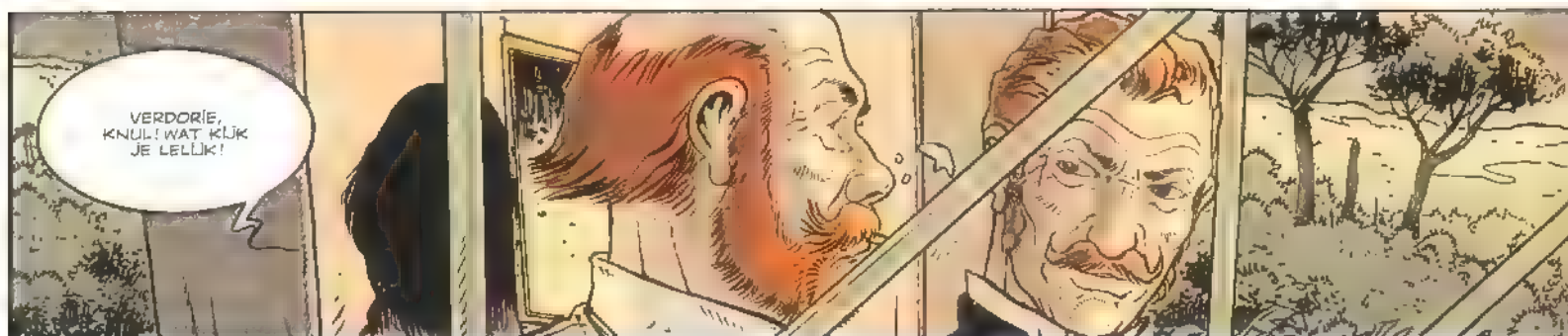
WE HEBBEN DE VULKAAN LEREN KENNEN, EN ERMEE LEREN LEVEN. BOVENDIEN, VERGEET NIET DAT DE WETENSCHAPPERS ZEGGEN DAT ER GEEN GEVAAR DREIGT!

HET SPIJT ME, MAAR HET WERK ROEPT! DOE DE GROETEN AAN DE KAPITEIN VAN DE BELEM. IK WEET DAT HIJ ZIJN ROUTE HEEFT VERLEGD NAAR ROBERT, MAAR IK WIL NOS STEEDS ZAKEN MET HEM DOEN.

DOMME JOURNALIST... HIJ IS ECHT IN STAAT OM PANIEK TE ZAAIEN. IK MOET METEEN DE GOUVERNEUR SPREKEN.

DAT KOMT DOOR
WAT IK HEB GEHOORD EN GEZIEN!
BESTUURDERS WEIGEREN HUN VERANT-
WOORDELIJKHEID TE NEMEN, ZOGENAAMDE
GELEERDEN VERHULLEN HUN ONWETENDHEID,
BELANGRIJKE MENSEN WILLEN HUN INVLOED
NIET UITOEFENEN, EN DIE BESTE MENSEN
VAN HET GEWONE VOLK WETEN
NIET MEER WAT ZE ERVAN
MOETEN DENKEN!

ZEKER NIET,
MAAR DAAR IS SEEN
VULKAAN DIE OP HET
PUNT STAAT OM UIT
TE BARSTEN!

LEVE DE
GOUVERNEUR!

LEVE
GOUVERNEUR
MOUTTET!

MENEER DE
GOUVERNEUR, IK
BEN BLIJ DAT U HET
FORT-DE-FRANCE
HEEFT KUNNEN
VERLATEN!

NOU, NOU,
HEREN! DIT IS
ALLEMAAL HEEL
GEWOON.

IK HEB HET INITIATIEF
GENDOMEN OM DE WETEN-
SCHAPPELIJKE COMMISSIE WEER
BIJ ELKAAR TE HALEN. WEGEN- EN
BRUGGENBOUWER INGENIEUR LÉONCE,
APOTHEKER MONNERVILLE EN
NATUURKUNDELAAR LANDES
WACHTEN OP ONS IN HET
GEMEENTEHUIS...

PERFECT! DAN
KUNNEN WE OFFICIEEL
HET ADVIES VAN DE
COMMISSIE PUBLICEREN
EN DE BESTE BURGERS
GERUSTSTELLEN.

JE PRAAT OVER
GERUSTSTELLING EN EEN
COMMISSIE... HAD DIE VULKAAN
MAAR AANGERADEN OM ZICH
KOEST TE HOUDEN, ARME
IMBECIEL VAN EEN
GOUVERNEUR!

STIL! WIL JE
IN DE GEVAN-
GENIS BELAN-
DEN?

HOEZO, STIL?
HET SCHIJNT D-
ZE IN CALDEIR-
NIET MEER TE
LEN HOE VAAK I
LAVA UIT DE BEI
STROOMT...

EN DAT
VALT MOOI
SAMEN MET UW
RECEPTIE VAN
VANAVOND!

BESTE LOUIS,
HOE GAAT HET
ERMEE?

GOED, HENRI,
MAAR IK GEEF
TOE DAT MIJN
VROUW EN IK
LIEVER IN HET
FORT-DE-FRANCE
WAREN
GEBLEVEN!

IK MOET U
HET EEN EN ANDER
VERTELLEN OVER
EEN JOURNALIST DIE
HIER VANMORGEN
VAN BOORD IS
GEGAAN...

IK
LUISTER,
HENRI.

HIJ HEET
MARTIN DELAPIERRE,
EN HIJ IS NOGAL VAST-
HOUDEND. HIJ VRAAGT
VEEL OVER DIE
VULKAAN...

HET ZOU JAMMER
ZIJN ALS ONZE GERUST-
STELLINGEN WORDEN
TENIETGEDAAN DOOR IMBE-
CIELE VERDACHTMAKINGEN.
DE PERS GEDRAAGT ZICH
GEREGELD HEEL ONVER-
ANTWOORDELIJK.

DENK AAN
DAT ZIELIGE
"J'ACCUSE" VAN
DIE EMILE ZOLA...
ALLEMAAL VOOR
EEN JOOD! WAT
MOET DAT WEL
NIET ZIJN VOOR
EEN VULKAAN?

IK KAN
DESGONDANKS
DIE MAN NIET
OPSLUITEN...

NEE, MAAR
WE KUNNEN
HEM WEL ISO-
LEREN!

IK LAAT
JOU JE GANG
GAAN, BESTE
HENRI! IK WEET
DAT JIJ JE
RELATIES ALTJD
GOED KUNT
INZETTEN!

UW KOFFERS ZIJN
AL NAAR UW KAMER
GEBRACHT... IK HEB U
KAMER 27 GEGEVEN,
MET EEN MOOI UITZICHT
OP DE GEDOOFDE
VULKAAN...

DANK U. DOET
U MIJ EEN PLEZIER,
LAAT EEN BEDIENDE
KOMEN DIE EEN TELE-
GRAM VOOR ME KAN
VERSTUREN...

DE VULKAAN...
MMMM...

IN ROBERT,
OP DAT
MOMENT...

WAT VIND JE, RIO,
VAN ZO'N WANDELING OP
HET EINDE VAN DE DAG,
NA EEN GEWELDIGE
MAALTIJD?

O, DIT IS PUUR GELUK!
DAT HAANTJE WAS ERG
LEKKER EN DIE KREEFT
OVERHEERLIJK!

DAT IS NIKS
TE VEEL GEZEGD!
DIT EILAND MAAKT DE
MENSEN GELUKKIG!
EEN WAAR PARADIJS!

IN SAINT-PIERRE,
IN DE TUIN VAN
DE GOUVER-
NEUR...

GOEDEN-
AVOND,
MENEER
DELAPIERRE

MENEER
DE GOUVER-
NEUR...

IK HEB VEEL
OVER U
GEHOORD!

ALLEEN
MAAR GOEDS
HOOP IK.

U BENT
JOURNALIST!
U WEEET BEST
HOE ER OVER
UW BEROEP
WORDT
GEDACHT...

WAT DENKT U VAN
MIJN EILAND, MIJN
MARTINIQUE? U BENT
HIER VOOR HET EERST.

HET IS HIER
MAGNIFIEK. IK BEREID
ME EROP VOOR OM
HET TE VERKENNEN IN
GEZELSCHAP VAN KAPI-
TEIN CHALVELON...

KAPITEIN
CHALVELON?

DE COMMAN-
DANT VAN DE
BELEM.

O JA, DIE
MODIE DRIEMAS-
TER! HET SCHIJNT
DAT ZIJN LIJN ZO
MOOI IS, DAT HIJ
DE BIJNAAM
'HET JACHT VAN
NANTES' HEEFT
BEKREGEN!

BRAAQUIM

?

?

HET IS NIETS,
DAMES EN HEREN,
DIE UITGEDOOFDE VUL-
KAAN HERINNERT ONS
GEREGELD AAN ZIJN
GESCHIEDENIS...

ZOU HET NIET
VERSTANDIG ZIJN
OM VAN HET ERSSTE
UIT TE GAAN, MENEER
DE GOUVERNEUR?

KOM OP, VRIEND!
U VINDT HET TOCH NIET
ERS DAT IK U ZO NOEM?
ER WORDT MIJ VERZEKERD
DAT DE VULKAAN ZIJN
STREKEN HEEFT, MAAR
DAT HIJ NOOIT BOOS-
AARDIG WORDT!

EN ALS
ER EEN UIT-
BARSTING IS?

EEN UIT-
BARSTING?
HOE KOMT U
DARBIJ?

ER ZIJN DIVERSE
MENSEN DIE DAAR HEEL
UITGESPROKEN OVER ZIJN.
ER ZIJN VERONTRUSTENDE
FEITEN, EN VANMORGEN
EEN ALARMEREND GELUID
VAN EEN ITALIAANSE KAPI-
TEIN IN DE HAVEN...

EEN ITALIAANSE
ZEEMAN... JA, DIE ITALIANEN
HEBBEN VEEL TE BIEDEN,
VOORAL OP KUNSTGEBIED,
MAAR VAN GEOLOGIE
WETEN ZE NIKS!

MENEER
DE GOUVER-
NEUR.

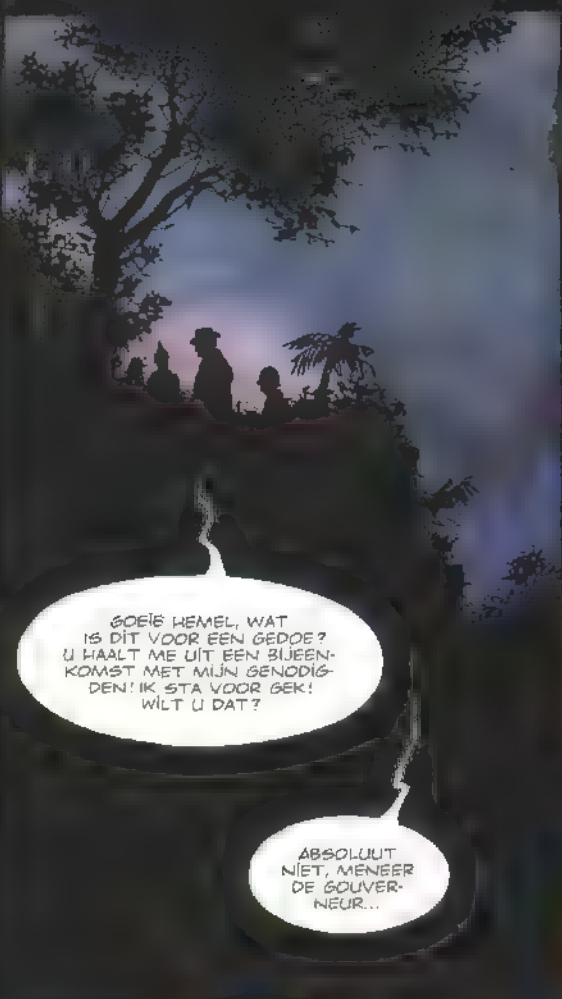
?

MAAR...
MAAR...

HELAAS MOET IK WES,
ANDERE VERPLICHTINGEN...
NEEMAT U CONTACT OP MET
MIJN SECRETARIAAT OM EEN
AFSPRAAK VOOR EEN LANG
INTERVIEW, IK VERHEUS ME
EROP BIJ TE DRAGEN AAN UW
UITSTEKENDE KRANT...

GOEIE HEMEL, WAT
IS DIT VOOR EEN GEDOE?
U HAALT ME UIT EEN BIJEN-
KOMST MET MIJN GENODIG-
DEN! IK STA VOOR GEK!
WILT U DAT?

ABSOLUUT
NIET, MENEER
DE GOUVER-
NEUR...

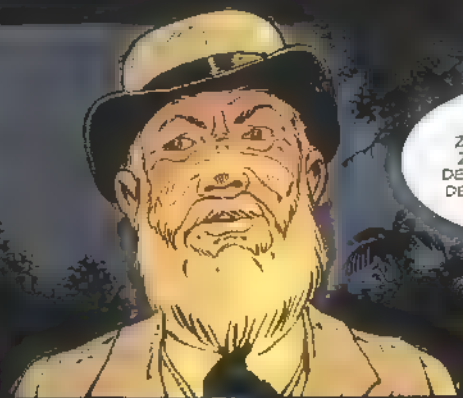

IK HEB EROP
AANGEDRONGEN OM
DIT SNELLE OVERLEG TE
BELEGGEN, WANT DE UIT-
GEDOOFDE VULKAAN VER-
TOONT ONRUSTBAREND
GEDRAS...

DIT IS NOCH
HET MOMENT,
NOCH DE PLEK
VOOR OVERLEG,
MENEER LANDES!

HET IS EEN
ERNSTIGE ZAAK,
MENEER. IK VOORZIE
DAT DE BEVOLKING
GEËVACUEERD MOET
WORDEN!

GEËVACUEERD?
ZIET U DAT VOOR
ZICH? DE PANIEK,
DE GEVOLGEN VOOR
DE VERKIEZINGEN...

MENEER CLERC,
ALSTUBIEFT... U ZIT
IN HET EILANDBESTUUR!
DIT IS EEN KWESTIE
VAN DAGEN...

MENEER DE
GOUVERNEUR,
IK DRING
EROP AAN
DAT...

GEEN SPRAKE
VAN!

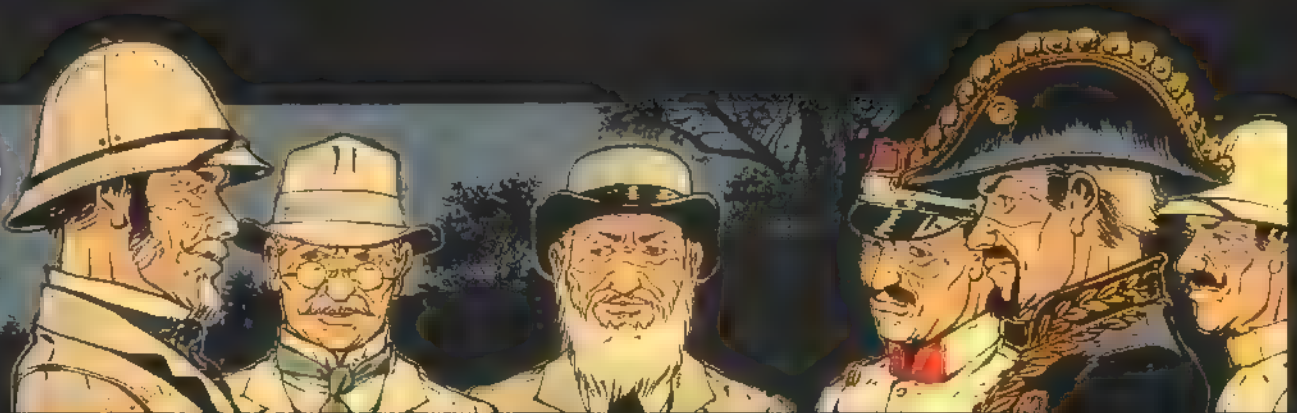
WE HEBBEN DAARNET
EEN COMMUNIQUÉ UITGEGEVEN
WAARIN WE ZEGGEN DAT DE
SITUATIE VEILIG IS! EN NU MOET
IK ZEGGEN DAT HET ANDERS IS?
IK BEN GEEN DRAAKONT!

LAAT DAN IN IEDER
GEVAL DE WIJK
IN HET NOORDEN
EVACUEREN.

WAAROM?
U HEEFT ZELF BEWEERD
DAT SAINT-PIERRE BIJ EEN
UITBARSTING VEILIG ACHTER
HET GEBERSTE LIGT...

DE SIGNALEN
DAT ER EEN UIT-
BARSTING DREIST,
NEMEN STEEDS
MEER TOE!

NIET
ZO PESSI-
MISTISCH,
MENEER
LANDES!

IK BEN
REALIST!

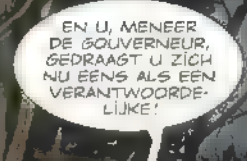
IK
BEN HET
HELEMAAL
NIET MET
U EENS!

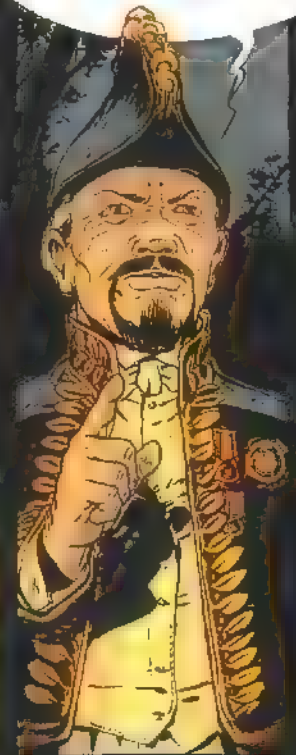
U BENT MISSCHIEN
BEKWAAM IN DE CIVIELE
TECHNIEK, MENEER DE
INGENIEUR VAN BRUGGEN
EN OVERHANGEN, MAAR IK
HEB MIJN TWIJFELS OVER
UW COMPETENTIE OP
HET GEBIED VAN DE
GEOLOGIE!

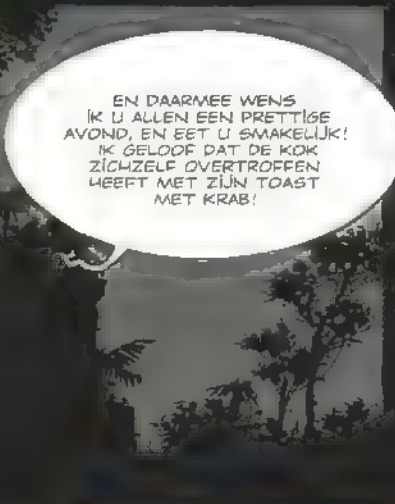
NIET ZO
VULGAIR,
BESTE
LANDES!

EN U, MENEER
DE GOUVERNEUR,
GEDRAAGT U ZICH
NU EENS ALS EEN
VERANTWOORDE-
LIJKE!

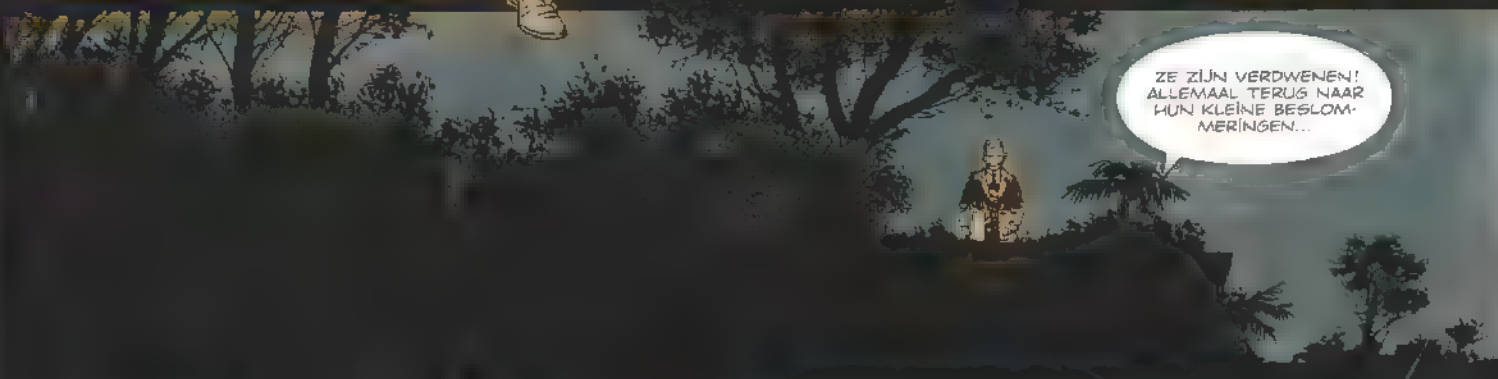
IK VERBIED U ZO
TE PRATEN! IK BEN MIJ VAN
MIJN VERANTWOORDELIJKHEID
BEWUST, MAAR LAAT ME NIET
VAN DE WIJS BRENGEN DOOR
WAT GEGROM EN WAT ROOK-
ONTWIKKELING VAN
DIE VULKAAN!

EN DAARMEE WENS
IK U ALLEN EEN PRETTIGE
AVOND, EN EET U SMAKELIJK!
IK GELOOF DAT DE KOK
ZICHZELF OVERTROFFEN
HEEFT MET ZIJN TOAST
MET KRAB!

AHA, DE JOUR-
NALIST UIT DE
GROTE STAD...

IN DE HAVEN VAN ROBERT, 8 MEI 1902, KWART VOOR ACHT 'S MORGENS. DE ZON SCHIJNT OVER DE ZEE VAN DE ANTILLEN EN MARTINIQUE. DE VULKAAN, DIE DE VORIGE DAG EN DE HELE NACHT VAN ZICH HAD LATEN HOREN, HOUDT ZICH KEURIG. HIJ LIJKT DEZE MORGEN ZELFS TOT RUST TE ZIJN GEKOMEN. OOK DE ZON TRILT NIET MEER...

HEEFT IEMAND DE KAPITEIN GEZIEN?

HIJ IS AAN WAL!

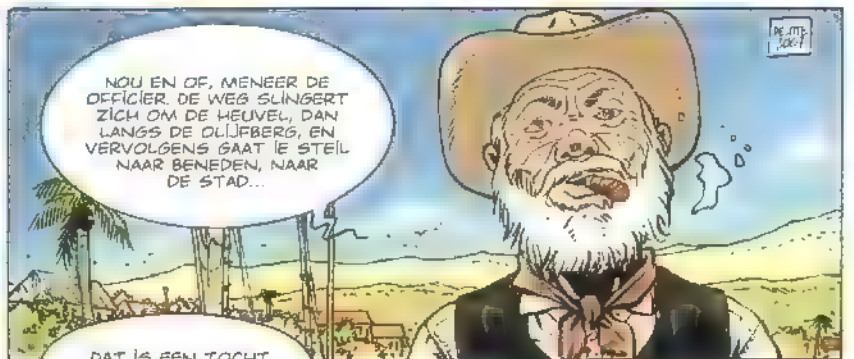
HIJ IS OP WEG NAAR SAINT-PIERRE, VOOR EEN AFSpraak MET DE KAPITEIN VAN DE TAMAYA EN DIE JOURNALIST...

JA, HIJ GAAT LEKKER WANDELEN TERWIJL WIJ BEZIG ZIJN MET DE TUGAGE, EN ZITTEN TE PRUTSEN OM DIE BLOKKEN ERIN TE KRIJGEN! EN KAN ER NIET EEN PONTONBRUG GEBOUWD WORDEN OM DE LADING UIT TE LADEN? NU IS DAT EEN HEEL GOEDE!

DIT IS EEN GOEIE MULEZEL, DAT ZULT U ZIEN. EEN BEST BEEST! DIE KOMT U GOED VAN PAS VOOR DIE TRIP...

WEET U HET ZEKER?

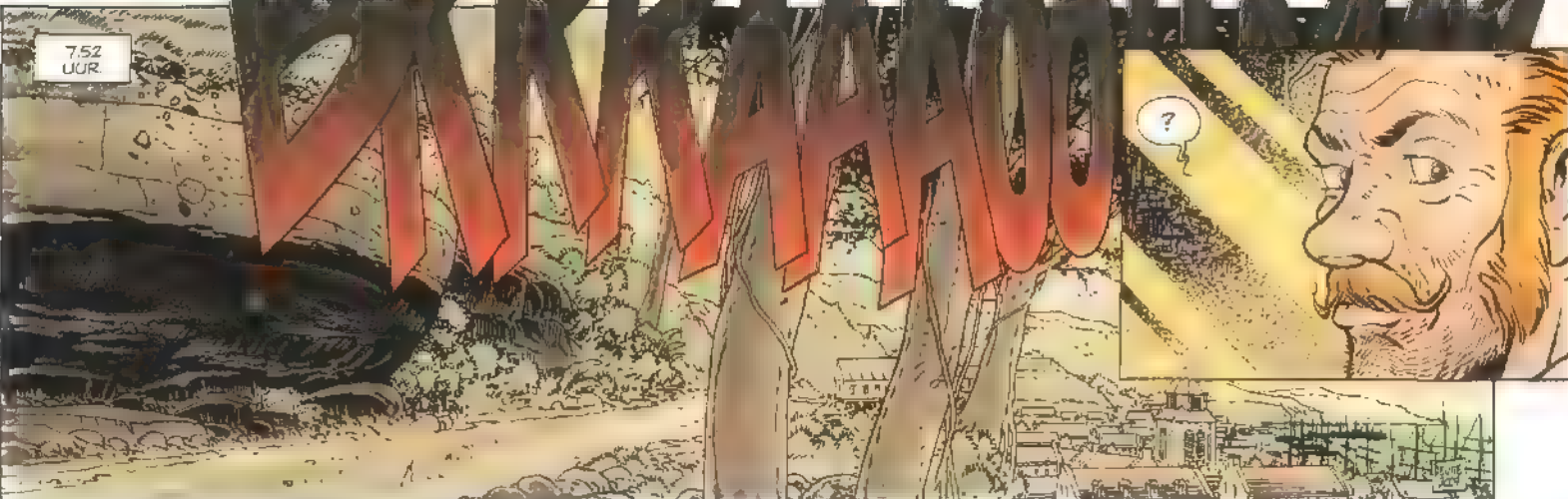
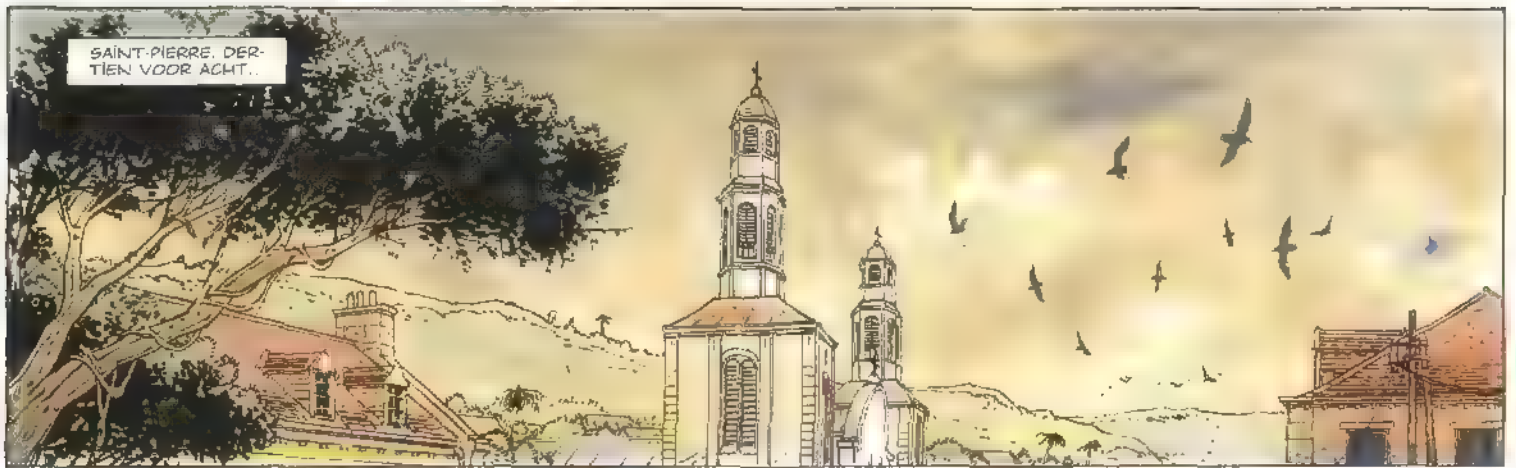

NOU EN OF, MENEER DE OFFICIER, DE WEG SLINGERT ZICH OM DE HEUVEL, DAN LANGS DE OLIJFBERG, EN VERVOLGENS GAAT IE STEIL NAAR BENEDEN, NAAR DE STAD...

DAT IS EEN TOCHT VAN DRIE UUR, VIER UUR MAXIMAAL...

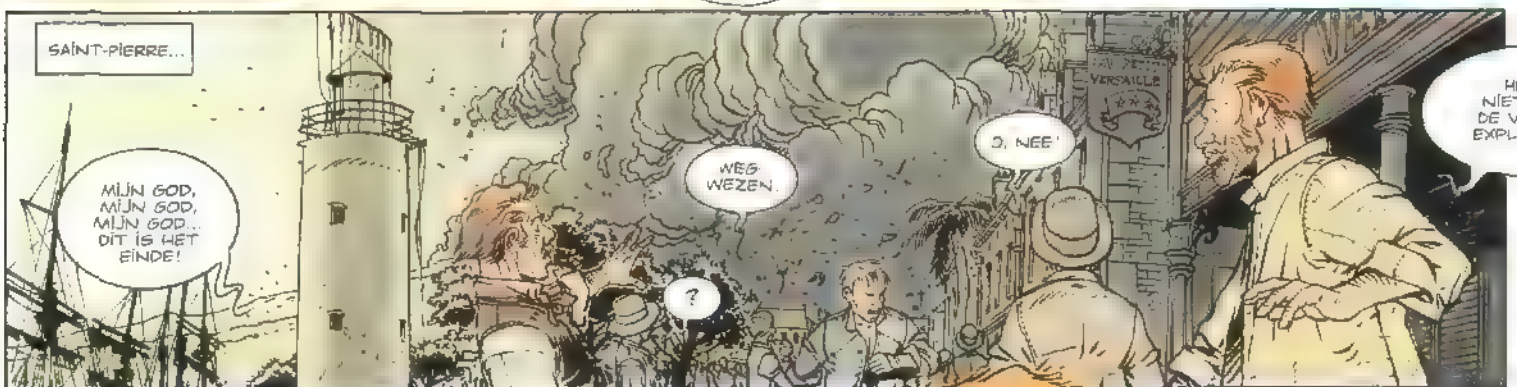
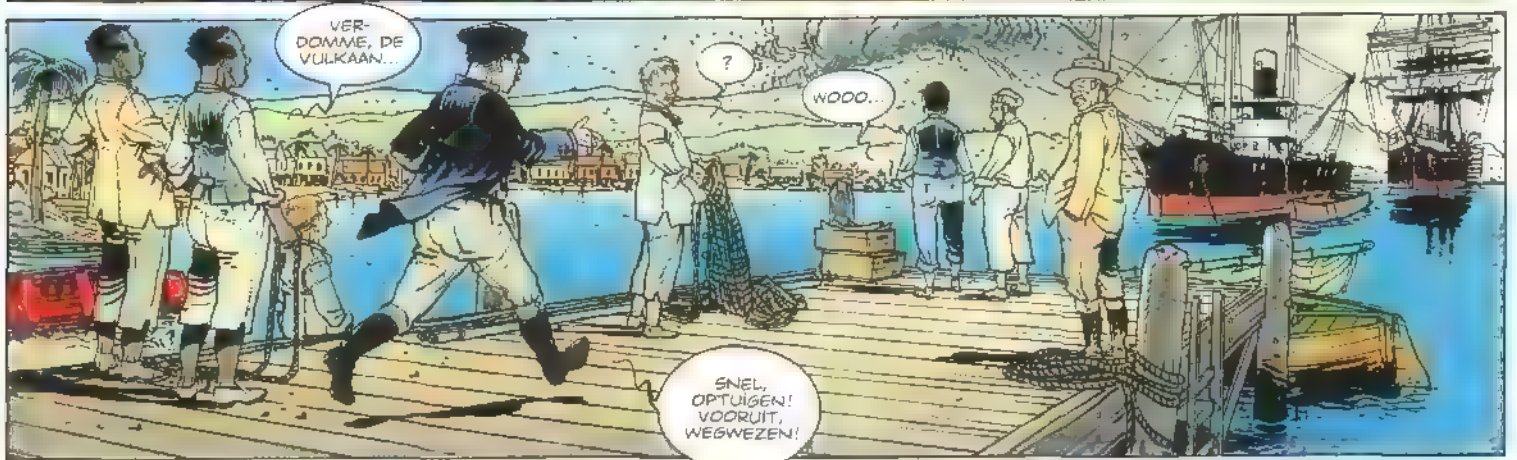
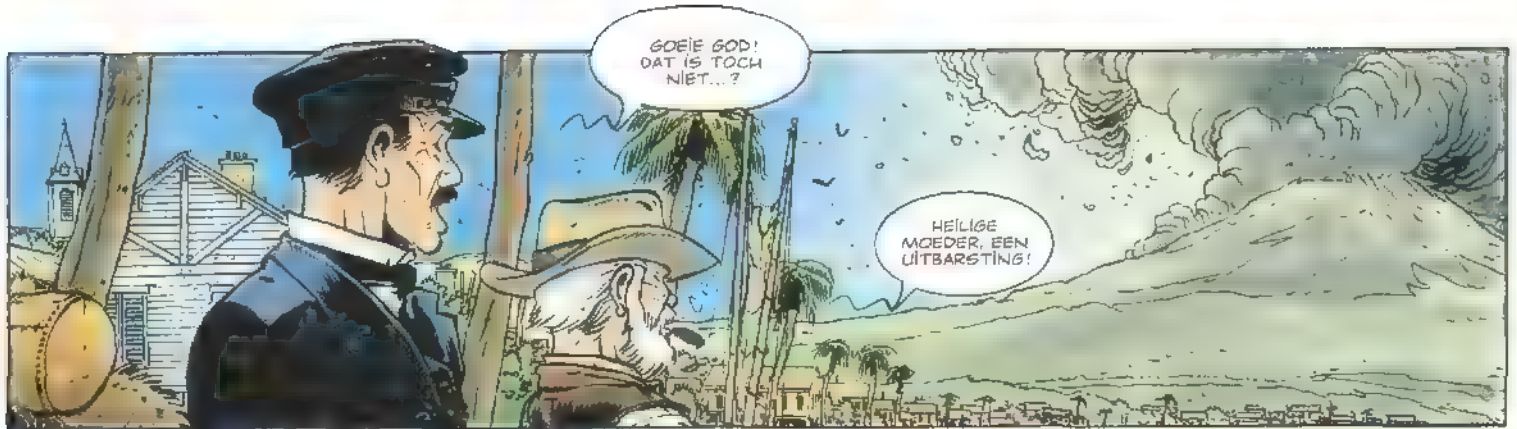

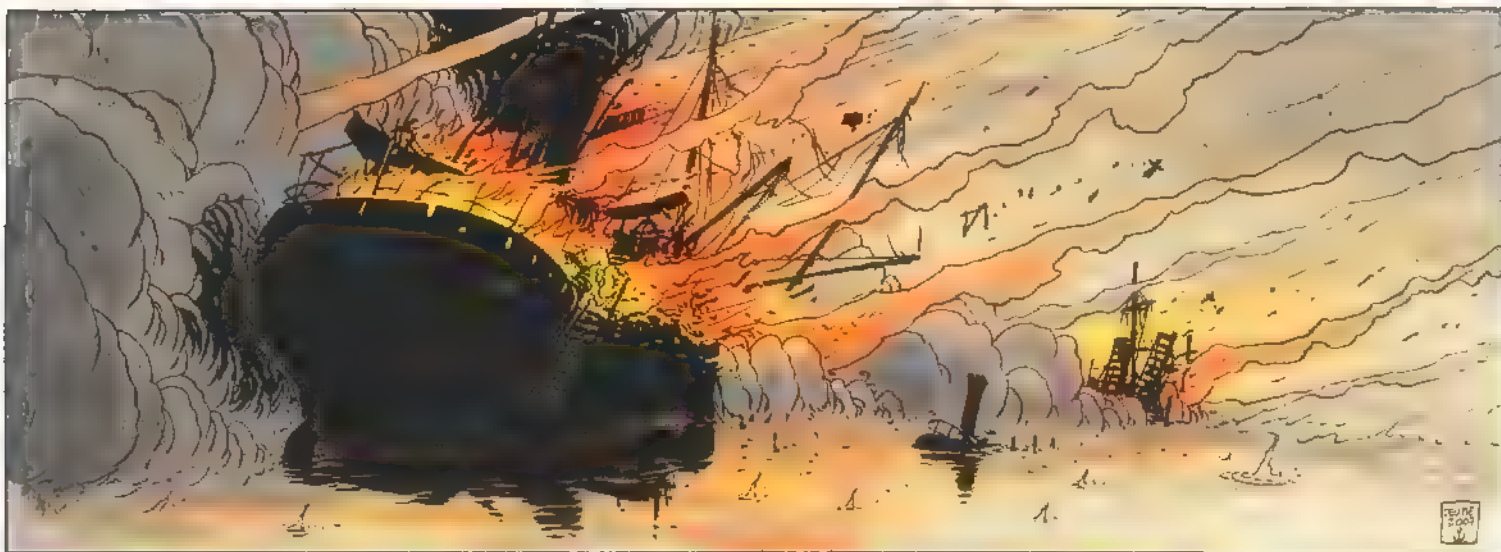
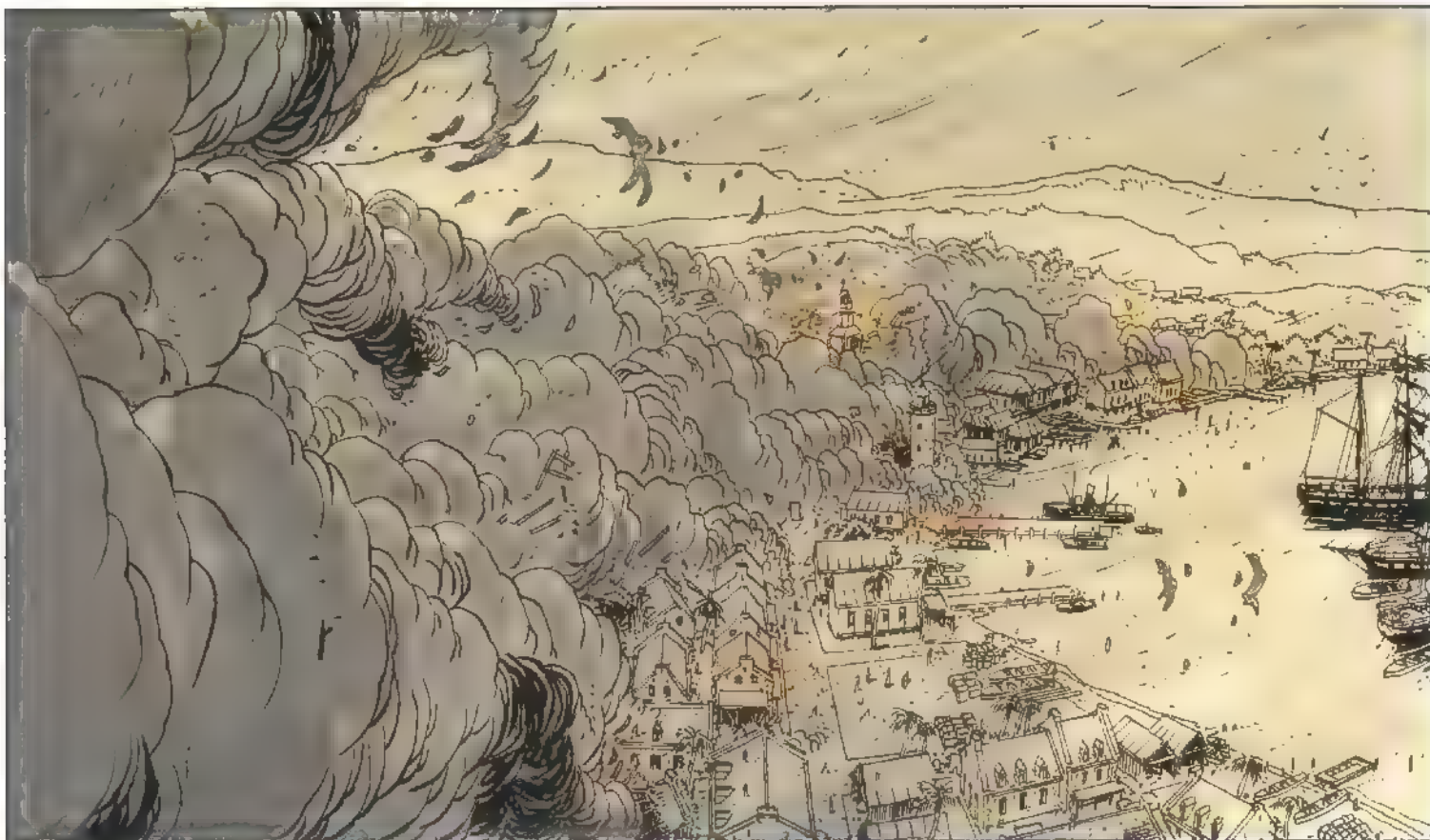
DRIE TOT VIER UUR! MAH... BEDANKT!

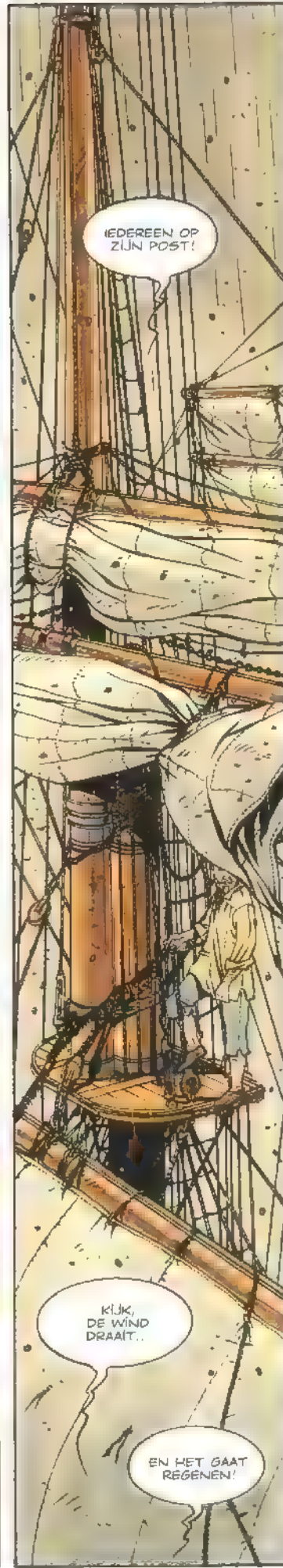

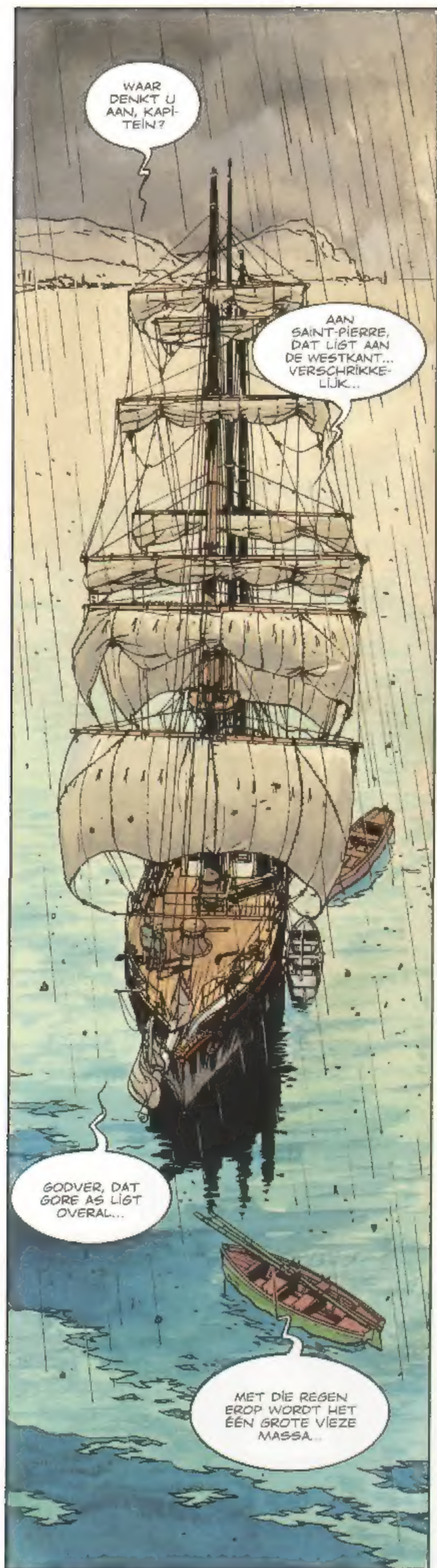
7.53
UUR.

MET EEN GEWELDIGE KLAP
SCHEURT DE BUIK VAN DE UITGE-
DOOFDE VULKAAN OPEN! BINNEN
ENKELE SECONDEN SCHIET ER EEN
GIGANTISCHE DONKERE WOLK DE
LUCHT IN, EN WORDT ALLES EN
IEDEREEN OPGESLOKT DOOR DE
ROOK, HET VUUR EN HET PUIN...

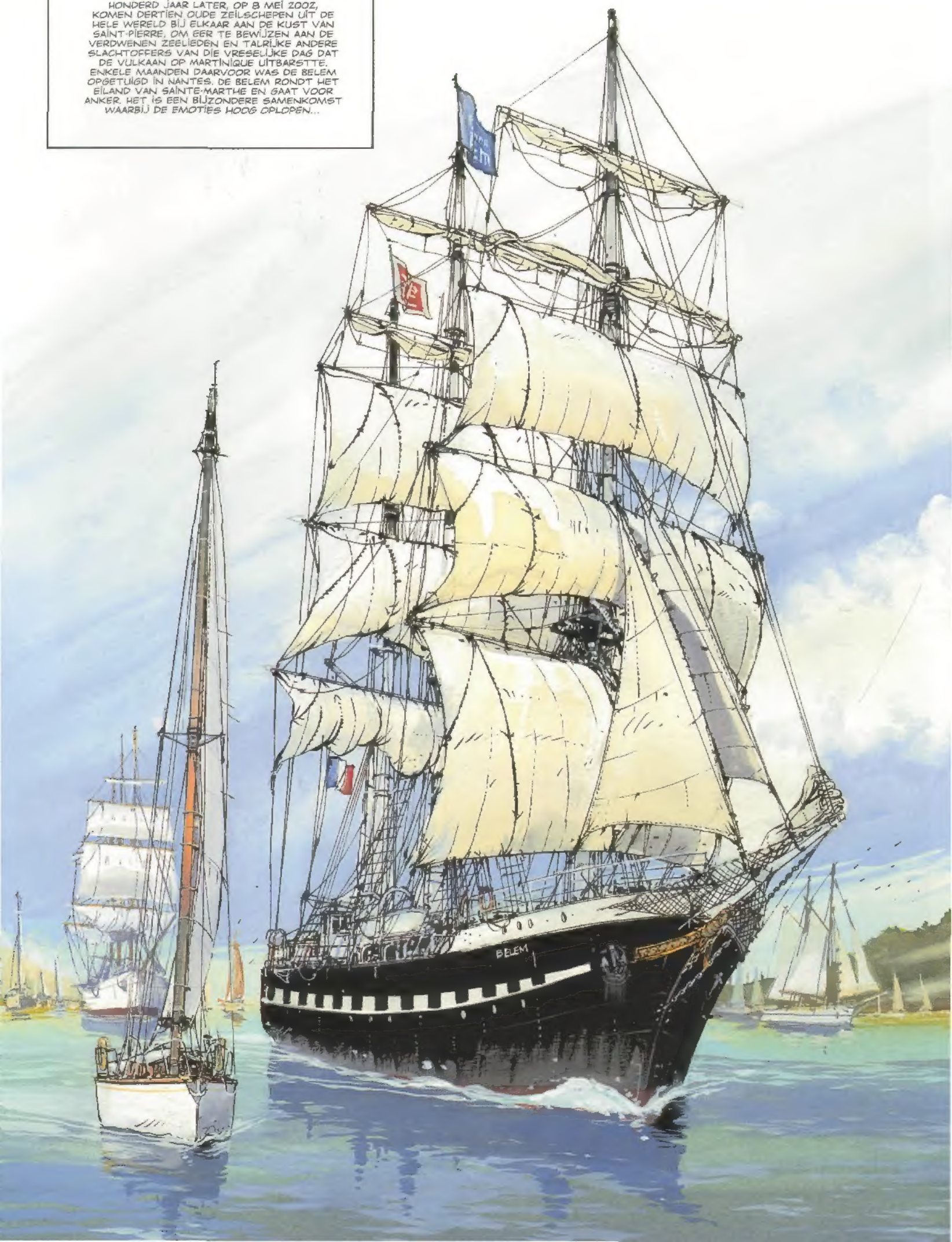

DE HAVEN VAN ROBERT EN DE BELEM ONTSNAPPEN AAN DE RAMP, MAAR DAT IS HEEL ANDERS IN SAINT-PIERRE. DAAR HEERST DE DOOD MET HARDE HAND. GOVERNIEUR, POLITICI, WETENSCHAPPERS, ARME MENSEN, VISSERS, MENSEN VAN GOEDE WIL EN ZELFS KINDEREN, ZE WORDEN ALLEMAAL HET SLACHTOFFER VAN DE BLINDE WOEDE VAN DE VULKAAN. SLECHTS ENKELEN OVERLEVEN DE CATASTROFE.

HONDERD JAAR LATER, OP 8 MEI 2002, KOMEN DERTIEN OUDE ZEILSCHEPEN UIT DE HELE WERELD BIJ ELKAAR AAN DE KUST VAN SAINT-PIERRE, OM EER TE BEWIJZEN AAN DE VERDWEENEN ZEELIEDEN EN TALRIJKE ANDERE SLACHTOFFERS VAN DIE VRESELIJKE DAG DAT DE VULKAAN OP MARTINIQUE UITBARSTTE. ENKELE MAANDEN DAARVOOR WAS DE BELEM OPGETUIGD IN NANTES. DE BELEM ROND'T HET EILAND VAN SAINTE-MARTHE EN GAAT VOOR ANKER. HET IS EEN BIJZONDERE SAMENKOMST WAARBIJ DE EMOTIES HOOG OPLOPEN...

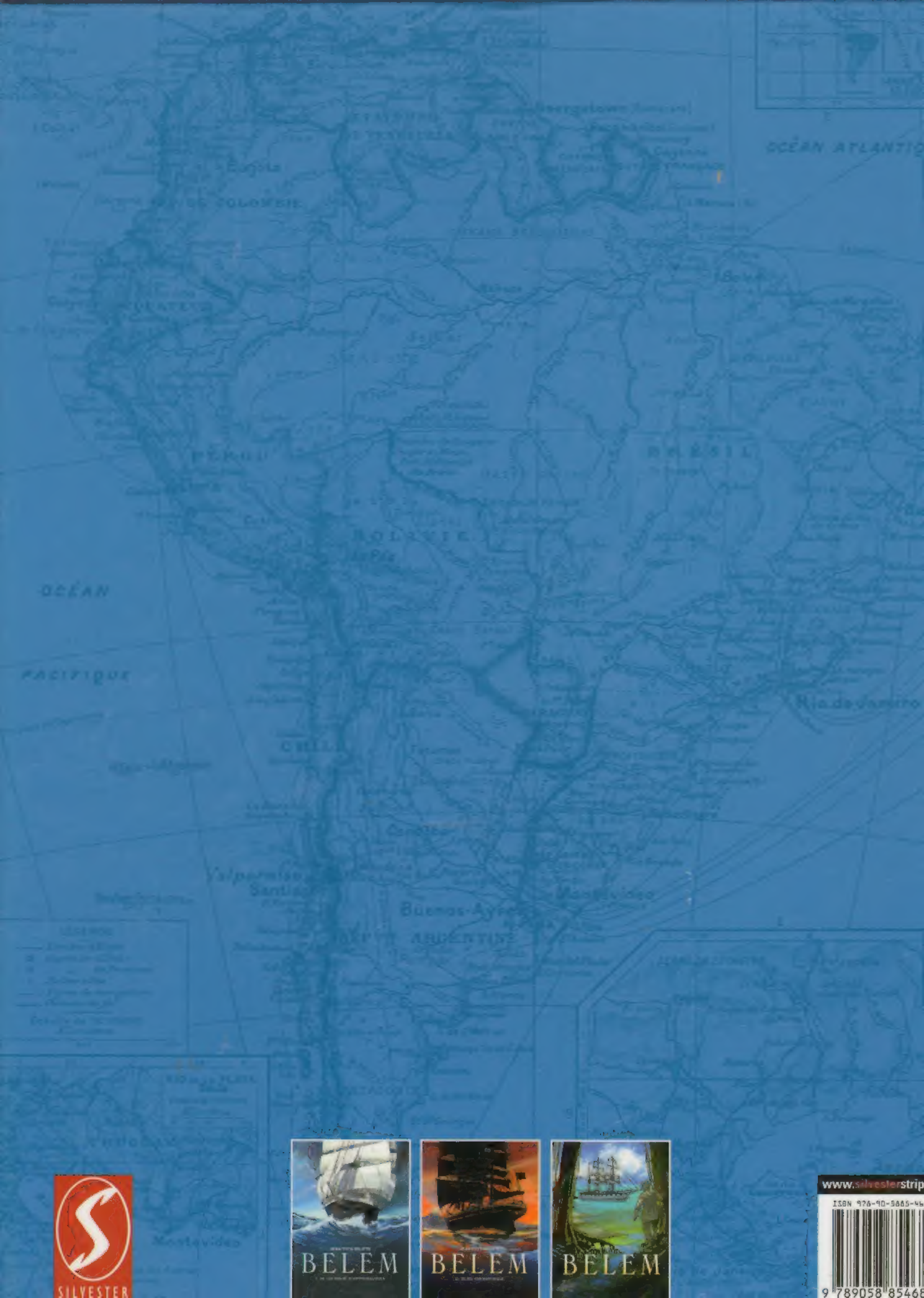
Als fictie zich voegt bij de werkelijkheid....

Op 8 mei 1902, op het moment dat velen nog in Morpheus' armen liggen, komt de vulkaan Pelée op Martinique met een verschrikkelijke klap tot een uitbarsting. De gloeiende golf die uit de vulkaan komt, dendert met een snelheid van zeshonderd kilometer per uur van de hellingen van de berg. Deze lavastroom heeft een temperatuur van meer dan achthonderd graden waarin alle vegetatie verkoolt, en metaal en glas smelten. Binnen twee minuten wordt Saint-Pierre compleet verwoest en al het leven uitgewist. Meer dan 28.000 mensen komen om.

Tegenwoordig menen sommigen in de nabeschouwing van het gebeuren dat de lokale politici en andere verantwoordelijken de ramp hebben vergroot door hun lakse gedrag. Maar we moeten niet vergeten dat in het begin van de twintigste eeuw vulkanen en de daarbij behorende verschijnselen, zoals lavastromen, scheurvorming in de bodem en pyroclastische wolken, nog grotendeels onbegrepen waren. Pas in 1912 ontwikkelde Alfred Wegener zijn theorie van de tektonische platen, en daardoor werd voor het eerst een minuscule deel van de geologische mechanismen op aarde begrepen.

En laten we vooral ook niet vergeten dat vulkanen, aardbevingen en andere geologische verschijnselen ons, meer dan een eeuw na deze trieste catastrofe, nog steeds verrassen. En dat ondanks het bestaan van satellieten, computers en hoogwaardige detectiesystemen...

Jean-Yves Delitte

www.silvesterstrip

ISBN 978-90-5665-46

9 789058 8546